BONDIA® ARUBA

Diasabra 28 di Maart 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Labor ta despedi di... Era di 'Excel-sheet'...?

Pagina 5

Menos permiso y hende campando e aña aki

Pagina 6

- **MEP ta critica minister Croes pa falta di contesta detaya riba biahe ministerial**

Pagina 2

- **COP15: Kico e reunion mundial ta nifica pa Aruba**

Pagina 3

- **Aruba ta celebra 20 aña di Wikipedia na Papiamento/u**

Pagina 4

Division politico na Hulanda tocante abstencion riba resolucion di UN tocante sclavitud

Pagina 8

Díaz-Canel ta priminti modelo economico miho cu esun di China y Vietnam

Pagina 11

Legislador Democrata Mericano ta enfrenta expulsion pa labamento di placa

Pagina 24

Fraccion MEP ta critica minister Croes pa falta di contesta detaya tocante biahe ministerial pa Hulanda

Un disputa politico riba transparencia y responsabilisacion a bolbe surgi despues di e publicacion di contestanan oficial di Minister di Relacion den Reino, Enseñansa, Hubentud, Innovacion y Deporte, Gerlien Croes, tocante un bishita di trabou na Hulanda.

E tema ta enfoca riba un set di 13 pregunta parlamentario entrega varios luna pasa door di e partido lider di fraccion di MEP den Parlamento, parlamentario Evelyn Wever-Croes. E preguntanan tabata destina pa aclaria e proposito di e biahe, e reunionnan teni, e resultadonan logra y e gastonan envolvi. Wever-Croes a enfatisa cu tipo di preguntanan asina ta un parti di rutina di e supervision parlamentario na Aruba, cu e meta pa sigura cu ministernan ta keda responsabel pa nan actividadnan oficial, particularmente esunnan cu ta trata fondonan publico.

Di acuerdo cu e contesta oficial emiti solamente e prome pregunta, tocante e proposito di e biahe, a ser contesta directamente. E minister a declara cu e bishita tabata pa atende un reunion di Rijksministerraad, Conseho di Minister di Reino. Pa algun di e preguntanan, e contesta a referi ripitidamente back na e prome contesta, usando e frase “wak pregunta 1,” sin duna ningun detaye adicional, mientras cu otro preguntanan a keda sin informacion (NVT), y otronan ta referi na “dienstreisverslag” como medio di informacion.

Esaki a provoca critica di parti di fraccion di MEP, cu a cualifica e contestanan como incompleto y inadecua. Den un carta dirigi na minister Croes fecha 25 di maart 2026, den cual e lider di fraccion a reacciona riba e contesta di e mandatario, el a declara cu e contesta no tabata cumpli cu e rekisitonan pa responsabilidad Parlamentario corecto. Den e carta el a enfatisa cu e preguntanan a ser formula deliberadamente pa atende diferente aspecto di e biahe, entre otro tumamento di decision, composicion di delegacion, gastonan y informacion suministra na Parlamento.

Despues di a revisa e contesta di e minister, MEP a conclui cu “efectivamente solamente un pregunta a ser contesta,” mientras cu e otronan a keda sin contesta substancial. E partido a argumenta cu referi ripitidamente na un solo contesta no ta constitui un contesta completo of significante, specialmente ora e preguntanan ta cubri topiconan diferente.

Den e carta, Wever-Croes a subraya cu e derecho di Parlamentarionan pa haci pregunta y haya contesta completo ta un componente fundamental di democracia parlamentario di Aruba. Transparencia y responsabilidad, e parlamentario a señala, no ta escogencianan politico opcional pero obligacionnan legal y constitucional di cada minister. E carta tambe a adverti cu si no contesta preguntanan individualmente ta mina e habilidad di Parlamento pa eherce su rol di supervision.

Fraccion di MEP a pidi formalmente pa minister duna contesta completo y detaya riba tur 13 pregunta dentro di tres siman, poniendo un fecha limite di 15 di april 2026. E fraccion a indica cu si no cumpli cu e peticion aki, lo por recuri na otro instrumentonan parlamentario pa atende e asunto.

E asunto a expande desde e tempo ey den un debate publico mas amplio, cu tur dos banda ta presenta interpretacion diferente den transparencia y obligacion di raportahe.

Fraccion di MEP a critica loke el a describi como un falta di seriedad den e contesta di e minister, enfatisando cu sin divulgacion completo, no ta posibel pa Parlamento of publico evalua e necesidad, efectividad of costo di e biahe oficial.

E critica ta bini den un contexto politico mas amplio den cual preguntanan tocante transparencia y responsabilidad a bira mas y mas prominente. Minister Croes a confronta scrutinio ultimo lunanan riba diferente asunto, entre otro asuntonan relaciona cu biahe. Den debatenan anterior, figuranan di oposicion a lanta preocupacion tocante e financiamento di biahenan oficial y si tur regla y norma relevante a ser sigui.

Minister Croes a rechasa e critica di oposicion y a defende su conducta. Den publicacionnan publico riba rednan social, e mandatario a sugeri cu e volumen di preguntanan parlamentario relaciona cu biahamento ta desproporcional compara cu preguntanan riba gobernacion domestico of desaroyonan mundial cu ta afecta Aruba.

El a indica tambe cu informacion relaciona cu reunionnan di Conseho di Minister di Reino ya ta disponibel publicamente caminda e no ta confidencial, insinuando cu nan por haya acceso na algun di e detayenan pidi a traves di canalnan existente.

E minister tambe a cuestiona si miembronan di Parlamento ta revisando adecuadamente e informacionnan cu a ser suministra caba. El a indica cu a entrega rapportnan di su biahenan, pero cu parlamentarionan ta scoge pa no lesa nan.

“Ora cu bo ta haya cu un Minister ta entrega tur su reisverslagnan pero parlamentarionan NO kier les’e; ZIE VRAAG 1 !!!!!!!” el a declara.

Minister Croes a argumenta mas aleu cu e rapportnan di biahe no ta formalmente obligatorio y a afirma cu e tipo di rapportnan ey no semper a ser entrega pa otronan, den e caso aki referiendo na ministernan di Gabinete Wever-Croes, den pasado. Tambe el a sugeri cu den algun caso anterior, Parlamento no a ser notifica di antemano di biahe oficial.

E disputa ta subraya tensionnan andando entre gobierno y oposicion riba interpretacion di normanan di transparencia y responsabilisacion na Aruba. Mientras cu e minister ta enfatisa cumplimento cu practicanan di reportahe existente y e disponibilidad di informacion, oposicion ta insisti riba e importancia di contesta directo, detaya y individualisa dentro di e proceso parlamentario.

E preguntanan sin contesta pa loke ta trata e biahe pa Hulanda ta inclui detayenan tocante reunionnan teni cu institucion of funcionarionan, topiconan cu a trata durante e reunionnan ey, si e biahe a ser inicia door di Aruba of partidonan externo, y ki resultadonan of palabracionnan concreto a logra. Tambe tin preocupacionnan continuo tocante e falta di un desglose di gasto detaya pa e biahe.

Segun cu e deadline di 15 di april ta yegando, ta keda pa mira si minister Croes lo duna contesta adicional of si e asunto lo escala mas den seno di Parlamento. Fraccion di MEP a indica cu e ta prepara pa persigui medidanan adicional si ta necesario, subrayando e importancia cu e ta pone riba e materia.

E disputa finalmente ta refleha un debate mas amplio tocante con transparencia ta ser defini y implementa den e sistema politico di Aruba. E ta enfatisa tambe e retonan di mantene un balansa entre practicanan administrativo y e expectativanan di supervision parlamentario.

Easter
SUNDAY
ALL YOU CAN EAT BREAKFAST
APRIL 5 | 7AM - 12PM
$50 per person
RESERVATIONS TROUGH OPENTABLE.COM
JOIA BY IBEROSTAR
BUCATINI MARKET & CUCINA

COP15: Kico e reunion mundial ta nifica pa Aruba

Segun cu e preocupacion internacional ta intensifica pa e decadencia rapido di fauna migratorio, Reino Hulandes a delinea su prioridadnan prome cu e di 15 Conferencia di Partidonan (COP15) di e Convencion pa Conservacion di Especie Migratorio di Animalnan Salvahe (CMS). E cumbre mundial, cu a tuma luga di 23 pa 29 di maart na Brazil, a reuni gobiernonan pa coordina accion riba especienan cu ta depende di ecosistemanan cu ta abarca continente y oceannan.

Aunke e discusionnan di politica aki ta tuma luga riba tarima internacional, nan implicacionnan ta extende te na Caribe. Aruba, como parti di Reino Hulandes, ta ser representa dentro di CMS pa medio di e delegacion Hulandes. Esaki ta nifica cu decisionnan tuma na COP15 por influencia politicanan ambiental y esfuersonan di conservacion riba e isla, particularmente relaciona cu ecosistemanan marino y fauna migratorio.

E urgencia tras di e conferencia ta ser enfatisa pa resultadonan cientifico nobo. Datonan recien ta indica cu 49% di e poblacionnan di especienan migratorio monitoria ta bahando, mientras cu casi un cuarta parti ta enfrenta e menasa di extincion. E tendencia aki ta subraya e presion creciente riba ecosistemanan rond mundo y ta reforsa e necesidad pa accion internacional coordina. Especie migratorio, pa definicion, ta crusa fronteranan nacional y ta depende di multiple habitat durante henter nan ciclo di bida. Como resultado, nan sobrevivencia ta depende di proteccion consistente entre regionnan—un reto cu ta rekeri cooperacion mundial.

Pa Aruba e asunto aki ta particularmente relevante. E isla ta situa canto di rutanan importante di migracion den Caribe y ta sirbi como un habitat of punto di parada pa varios especie di parha y marino. Cambionan den politica mundial di conservacion, of e falta di esaki, por afecta directamente biodiversidad den awanan di Aruba y areanan costero. E cuadro di CMS, hopi biaha referi na dje como e Convencion di Bonn, ta hunga un rol central den atende e retonan aki door di establece compromisonan legalmente vinculante pa paisnan participante.

E convencion ta inclui dos apendix principal cu ta determina e nivel di proteccion cu ta ser duna na especienan. Apendix I ta lista especienan den peliger di extincion cu ta rekeri proteccion estricto, mientras cu Apendix II ta inclui especienan cu ta beneficia di cooperacion internacional y maneho coordina. Decisionnan encuanto e apendixnan aki tin implicacion huridico dentro di Union Europeo y, pa extension, dentro di Reino Hulandes, incluyendo Aruba. E conexion aki ta sigura cu acuerdonan internacional ta ser traduci den politicanan concreto cu por afecta medidanan di conservacion local.

Un enfoke clave di e posicion di Hulanda na COP15 ta e proteccion di especienan marino, particularmente tribon y otro pisca migratorio. Debi na su teritorionan Caribense, Reino ta ser considera un estado di rango pa varios especie, incluyendo tribonnan di cabes di martiu y dorshaai. E especienan aki ta di importancia ecologico den e awanan rond di Aruba, caminda poblacionnan di tribon saludabel ta contribui na ecosistemanan marino balansa. E decadencia di predadornan asina por stroba cadenanan di cuminda y na final impacta rifnan di coral y pesca, tur dos ta vital pa economia y sector di turismo di Aruba.

Hulanda ta sostene proposicionnan pa fortalece proteccion pa e especienan aki door di inclui nan den e apendixnan di CMS. E acercamento aki ta pone enfasis riba cooperacion internacional den maneho di recursonan marino comparti, un principio cu ta specialmente importante pa estadonan insular manera Aruba. E conferencia tambe ta trata strategianan di conservacion marino mas amplio, incluyendo plannan di accion pa especie y regionnan specifico, reforsando e necesidad pa esfuersonan coordina den hurisdiccionnan.

Un otro topico grandi na COP15 ta e asunto di "bycatch", cu ta referi na e captura no intencional di especienan proteha durante actividadnan di pesca. Hulanda a tuma un rol activo den promove solucionnan pa e problema aki, incluyendo participacion den iniciativanan dirigi riba reduccion di captura di tribon y stingrays. E tema aki ta resona na Aruba, unda piscamento ta keda parti di e economia y herencia cultural local. Balansa practicanan di piscamento sostenibel cu proteccion di medio ambiente ta un reto continuo, y guianan internacional por duna sosten valioso pa logra e balansa aki.

Esfuersonan pa atende cu captura secundario tambe ta subraya e importancia di colaboracion cu piscadornan y otro stakeholdernan. Door di involucra esnan directamente afecta pa medidanan di conservacion, e politicanan tin mas chens di ta efectivo y sostenibel. E acercamento aki ta cuadra cu e necesidadnan di comunidadnan insular chikito, caminda interesnan economico y ambiental ta estrechamente mara.

Migracion di parha ta un otro area di enfoke na e conferencia. Hulanda ta defende identificacion y proteccion di habitatnan clave cu parhanan migratorio ta usa, incluyendo lugarnan di cria, sosiego y alimentacion. Mientras cu gran parti di e discusion aki ta centra riba ecosistemanan Europeo, e principio di proteha rutanan di migracion tin relevancia mundial. Hopi especie di parha cu ta pasa den Europa tambe ta biaha pa of for di Caribe, haciendo Aruba parti di un red ecologico mas amplio.

E creacion proponi di un lista mundialmente reconoci di areanan importante pa parhanan migratorio lo por tin implicacion pa Aruba. Si sitionan riba e isla ser identifica como habitatnan critico, esaki por conduci na esfuersonan di conservacion aumenta y reconocemento internacional. Desaroyonan asina no solamente lo sostene biodiversidad pero tambe lo engrandece oportunidadnan di eco-turismo, cu ta bira mas y mas importante pa economia di Aruba.

Ademas di medidanan specifico pa especie, Hulanda ta atende retonan ambiental emergente manera mineria den lama hundo. E posicion Hulandes ta enfatisa un acercamento di precaucion, bisando cu explotacion no mester sigui sin suficiente evidencia cientifico cu ta demostra cu e no lo haci daño na ecosistema of especienan migratorio. Aunke mineria den lama profundo no ta un tema central pa Aruba actualmente, e naturalesa interconecta di e ecosistemanan di ocean ta pone cu actividadnan den un region por tin efectonan di gran alcance. Proteha medio ambientenan marino na nivel mundial ta pues directamente relevante pa e salud ambiental di e isla a largo plaso.

E conferencia tambe ta considera presionnan ambiental mas amplio, incluyendo contaminacion marino, zonido bou di awa, evaluacionnan di impacto ambiental, y e bahada di poblacionnan di insecto. E asuntonan aki no ta limita na ningun region y ta afectando ecosistemanan di isla mas y mas. Pa Aruba, polucion marino y degradacion di habitat ta forma retonan continuo, particularmente den relacion cu rifnan di coral y areanan costero cu ta esencial pa turismo y biodiversidad.

Hulanda su acercamento ta enfatisa e importancia di alinia accionnan di CMS cu otro acuerdonan internacional pa evita duplicacion y fortalece e efectividad general. E strategia integral aki ta refleha un reconocemento creciente cu asuntonan ambiental ta interconecta y ta rekeri solucionnan coordina. Pa Aruba, participacion den cuadronan asina ta brinda acceso na conocemento, recursonan y miho practicanan comparti cu por engrandece esfuersonan di conservacion local.

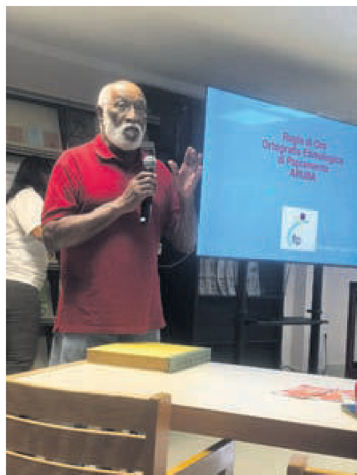
Segun cu COP15 ta progresa, e resultadonan di e conferencia lo forma e politica internacional di conservacion pa añanan binidero. Pa Aruba, e nificacion ta sinta den con e decisionnan global aki ta traduci den accion local. Pa medio di su conexion cu Reino Hulandes, e isla ta forma parti di un esfuerso mas amplio pa proteha especienan migratorio y e ecosistemanan cu nan ta depende di dje.

Den un mundo caminda retonan ambiental ta surpasa fronteranan nacional mas y mas, e importancia di cooperacion internacional no por ser exagera. Pa estadonan insular chikito manera Aruba, compromiso den acuerdonan global manera CMS no solamente ta beneficioso pero esencial. E salud di especienan migratorio, e resiliencia di ecosistemanan marino, y e sostenibilidad di economianan local tur ta estrechamente liga. Como tal, e prioridadnan stipula na COP15 ta carga implicacionnan significante pa e futuro ambiental di e isla.

BONDIA ARUBA

Celebrando 20 aña di Wikipedia den Papiamento/u

Esfuerso pa preserva Aruba su cultura y lenguahe ta keda importante den un mundo cu ta modernisando constantemente

Ayera ta marca 20 aña cu Wikipedia den Papiamento/u a ser crea. Pa celebra e logro aki, Wikipedia na Aruba, den colaboracion cu departamento Arubiana-Caribiana di Biblioteca Nacional, a tene un charla dia 25 di maart den cual a enfatisa e importancia pa sigui preserva nos cultura y lenguahe den contexto di un mundo cada bes mas dependiente riba tecnologia.

E anochi a enfoca mayormente riba e idioma Papiamento, unda varios instancia a resalta e esfuersonan andando pa preserva nos idioma—algo cu den perspectiva di e fundacionnan aki ta bayendo atras. A subraya cu si no ta continua of pone atencion adecuado riba e preservacion y promocion di nos idioma, Aruba en especial ta core riesgo di perde su idioma materno pa otronan cu durante tempo ta bira mas y mas papia entre generacionnan mas jong.

Fundacion Lanta Papiamento ta señala importancia di lesa den Papiamento

E prome presentacion a bin di Fundacion Lanta Papiamento, unda linguista Sr. Ramon Todd Dandarè a duna un splicacion cortico tocante e ortografia etimologico di Papiamento. Sr. Ramon ta enfatisa cu Papiamento/u ta un solo idioma cu tin dos diferente ortografia. Pa Papiamento—papia solamente na Aruba—ta conoci cu su ortografia ta en gran parti etimologico, al contrario cu Papiamentu cual ta mayormente fonologico.

Den su presentacion, Dandarè a cubri varios regla di nos idioma materno. Den su splicacion, e linguista a keda pone enfasis riba e importancia di conoce y preserva nos idioma, bisando cu ta esencial pa hende sigui lesa den Papiamento pa asina por conserva su uso pa e proximo generacionnan.
Fundacion Lanta Papiamento regularmente ta haci tayernan riba nos idioma, unda sa explora e desaroyo linguistico. Di e manera aki, e fundacion ta haci su parti den e esfuerso pa standarisa, preserva y promove uso corecto di Papiamento.

Arubiana-Caribiana ta priorisa preservacion cu su coleccion digital

Den e esfuerso di preservacion, Arubiana-Caribiana tambe ta hunga un rol sumamente importante pa conserva nos idioma, historia y cultura. E departamento ta cay bao Biblioteca Nacional y ta encarga principalmente cu archiva documentonan tocante historia, cultura y idioma di Aruba como tambe region Caribe.

Cu su coleccion digital (coleccion.aw), e departamento ta priorisa preservacion den un mundo cu ta birando cada bes mas dependiente riba tecnologia.

Na october di aña 2022, Archivo Nacional, Biblioteca Nacional y UNOCA a firma un acuerdo pa coopera riba e tereno di digitalisacion di e historia, cultura y herencia di Aruba. Na october 2023, coleccion.aw a ser lansa oficialmente, y te dia di awe tin mas cu 200.000 documento cu ta trata e historia, lenguahe y cultura di Aruba y otro paisnan den Caribe (Hulandes). Riba e website aki, lo por haya textonan antiguo, video, audio y miles di potret antiguo y contemporaneo.

E website tambe ta dividi su contenido den diferente coleccion, incluyendo di diferente instancia y sub-coleccionnan tratando diferente topico. Durante e charla, hefe di Arubiana-Caribiana, Zetsia Ponson, a enfatisa e trabao cu e departamento ta haci den preservacion, notando cu ainda tin hopi mas documento cu mester digitalisa ainda.
Pero e hefe di Arubiana-Caribiana tambe ta pone enfasis riba e rol cu comunidad tin den preservacion di nos cultura y historia. P'esey e departamento ta organisa loke Ponson a yama conversatorionan, unda comunidad por reuni y papia tocante diferente topico cu ta toca e historia y desaroyo di nos cultura. Te awor a organisa apenas dos, pero Ponson ta bisa cu esaki sigur ta algo cu lo keda organisa pa trece comunidad hunto.

Wikipedia: 20 aña promoviendo uso di Papiamento

Manera a menciona, e charla diaranson anochi a tuma luga conhunto cu e celebracion di Wikipedia den Papiamento/u, cual tin 20 aña ta promove uso di nos idioma materno por medio di textonan traha pa boluntarionan tocante nos cultura y historia.

Dia 13 di februari 2025, e proyecto temporal Wikipedia Riba Aruba a ser crea pa preserva y comparti e herencia di Aruba door di conocemento habri. E proyecto aki tabata programa di dura 18 luna largo, y ta anticipa su clausura na juni binidero. Cu e iniciativa aki, e meta ta pa educa comunidad di Aruba tocante e poder di plataforma online Wikipedia pa preserva nos herencia.

Durante e ultimo aña, Wikipedia Riba Aruba a tene varios tayer unda comunidad di Aruba por siña 'upload' texto of imagen den Papiamento riba e plataforma global Wikipedia, cual ta conoci pa tin miyones di informacion liber tocante diferente topico.

Wikipedia ta reconoce como un di e fuentenan liber cu ta confiable, y e plataforma ta sigui liñanan di guia streng pa asina sigura informacion corecto y adecua. E tayernan cu Wikipedia Riba Aruba ta duna tambe ta educa personanan riba e reglanan aki, y ta stimula boluntarionan di contribui na e iniciativa di preservacion por medio di skirbi, edita of modera contenido riba e plataforma PAP-Wikipedia.
Desde november 2025, PAP-Wikipedia tin 5.000 articulo, den cual 1.073 ta skirbi den Papiamento.

UNESCO ta señala importancia pa Papiamento existi online

Un otro instancia presente na e charla tabata UNESCO, cual a hala atencion riba e peligronan di e era digital, y pakico ta importante pa Papiamento como lenga materno chikito existi online.

UNESCO ta un cuerpo internacional cu ta bao di e Organisacion di Nacionnan Uni (UN) y ta promove cooperacion internacional den educacion, ciencia y cultura pa fortalece paz y desaroyo sostenible.
Preservacion di lenguahe tambe ta un aspecto hopi importante di su trabao. UNESCO a crea Dia Internacional di Lenga Materno dia 21 di februari. E cuerpo tambe a bin cu un 'roadmap' global pa multilingualismo den era digital y guia global pa educacion multilingualismo, cu e meta pa sigura cu diversidad linguistico ta sobrevivi y florece den un moderno cu ta keda cambia y modernisa.

E enfoke aki ta specialmente relevante pa idiomanan chikito manera Papiamento, cual segun vocero di UNESCO Ray-Anne Hernandez por core riesgo di extincion si no ta tuma accion adecuado pa conservacion.
Den e ultimo decadanan, Aruba su poblacion a crece fuertemente cu e desaroyo di sector turistico, unda awendia varios lenguahe ta prevalente den comunidad. Ingles y Spaño a bira specialmente dominante, unda e generacion nobo ta adoptando e lenguahenan aki mas den nan vocabulario diario.

Hernandez a señala e peligro di esaki, bisando cu exposicion di contenido online den Ingles ta influencia e desaroyo linguistico di hopi hoben Rubiano. P'esey ta enfatisa cu e esfuerso pa preserva nos idioma mester probecha di e cambio global den direccion tecnologico.

UNESCO su mensahe ta cla: Si un idioma no presenta online, e ta core riesgo di bira relevante den futuro.
Hernandez ta enfatisa e importancia pa amplia exposicion di Papiamento na hobennan, creando mas recurso digital den nos idioma materno, tin mas representacion riba nivel internacional.

Cu e aumento di Inteligencia Artificial (AI), Hernandez ta expande riba e peligro cu Papiamento ta enfrenta debi na un falta di recursonan digital. Manera e ta splica, plataformanan di AI no ta reconoce Papiamento suficientemente bon y sa genera textonan incorecto. Esaki pasobra no tin suficiente material den Papiamento online. Di su banda, UNESCO ta keda haci yamado riba uso husto di idiomanan den tecnologia di AI.

Digitalisacion ta e manera mas util pa preserva nos herencia

A pesar di e esfuersonan importante cu e fundacionnan aki ta haci, a keda cla cu preservacion di nos idioma y herencia ta sigui enfrenta reto y ta rekeri mas atencion di gobierno, sectornan riba e isla y comunidad mes.
Mundo ta keda cambia, y tecnologia a yega na un punto caba cu e ta domina bida diario di tur persona na mundo. Como isla chikito, Aruba mester traha hopi mas duro pa no keda atras den e desaroyonan rapido aki. Y mirando cu tur cos ta bayendo den digitalisacion, ta parce cu Aruba mester probecha di esaki pa asina preserva loke ta di nos.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion
Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Labor ta despedi di... Era di 'Excel-sheet'...?

Por fin Aruba por yega na dato actual y relevante di mercado laboral? E intento pa logra esaki t'ey en todo caso. E actual ministro encarga cu asunto laboral lo a ripara den e tempo – cortico – cu e ta ocupa e puesto cu e ta dirigiendo un departamento cu pa hopi aña ta carece di un database, cu informacion nobo continuo y ta opera a base di loke ta fit den un Excel-sheet. Esaki pa tanto aña ta haci cu e departamento ta depende di un solo encuesta laboral anual, haci conhuntamente cu CBS Aruba. E encuesta aki ta duna solamente informacion momentaneo y limita di mercado laboral y no ta un instrumento util den e tempo moderno aki. Manera nos a yega di comenta mas biaha, un par di empresa di cierto tamaño ta cera nan porta y bo cifra anual, di un par di luna anterior, no tin validez mas, pero no ta haya 'follow up' pasobra no tin un instrumento pa esey... Consecuencia di tur esaki ta cu e fuente mas actualiza di informacion laboral ta na SVB, sirbiendo di 'stand in' pa un departamento cu tin algun decada disfuncionando.

Sin embargo, ta bon pa ta consciente cu e 'temponan moderno' no a cuminza awor; mas di trinta aña pasa a haci e promer intento pa crea un database moderno, cu lo a acopla informacion di dunador di trabao y empleado entre e entidadnan importante cu por aporta y beneficia di informacion centraliza den e aparato gubernamental. E resistencia interno tabata hopi grandi, ademas di e opinion negativo di e siguiente gobiernonan cu tabata aparentemente den otro nubia cu nan pensamento. En todo caso den curso di e promer añanan di e siglo aki e departamento a resulta den e situacion unda no tabatin mucho mas informacion laboral cu na 1986, salvo e encuesta anual menciona.
Desde inicio di e proyecto di digitalizacion di añanan 90 e cooperacion cu otro contribuidor y usuario di un tal

database tabata algo clave. Esaki tabata, y te awe ta requeri e areglo formal di uso den gobernacion di e registronan central: di persona, empresa/ organizacion y propiedad inmueble. Nos no ta na altura di e situacion actual, pero por bisa si cu desde tempran den añanan 90 e intencion y disposicion tabata pa traha cu e instrumentonan basico, segun e normanan internacional di Nacionnan Uni, manera e codigonan specifico pa profesion, actividad economico empresa y uso di e codigo di adres manera CBS tabata usa. Esaki tambe pa ilustra cu actualmente no ta necesario 'cuminza for di cero' ya cu tin database di importancia clave, manera Registro Comercial (KvK) cu ta opera cu e instrumentonan aki. Tocante acceso na e registronan clave di persona y propiedad nos no ta asina sigur. Algun aña pasa nos a conoce e incidentenan na Oficina di emision di rijbewijs, unda no tabata usa e base di dato di Censo, pero tabata haci propio registro manual di dato, loke a resulta den eror di nomber, fam y demas dato y cu a desemboca den emision di documento invalido.
E incidente e tempo ey a mustra riba e necesidad di uso di e databasenan central pa evita e tipo di eror aki den henter e aparato. E meta mas general, tambe den apoyo di e proyecto di labor aki, ta pa logra renoba e databasenan central mehora y regla nan uso exclusivo dentro di e aparato. Esaki lo yuda tambe despedi pa semper e mentalidad 'isleño' den e aparato, unda hopi hefe ta desea di ta 'rey riba nan mesun isla', algo cu ta completamente contrario na e forma di traha cu dato digital, cu ta requeri uniformidad di definicion di variable den e sistema. Ta di spera anto cu e proyecto laboral aki no bay topa cu trancamento den otro parti di e administracion gubernamental, manera tabata e caso den pasado na multiple ocasion. Den pasado na varios momento por a mira intervencion di un gabinete nobo, cu sea ta descontinua henter un proyecto, o ta trece nan propio asesornan di digitalizacion aden, pa nan gana e placa grandi, cuminzando full di nobo, destruyendo asina trabao cu tabata haci y paga caba cu placa di comunidad.

Banda di e posible avance den e suministro di dato di mercado laboral, ta keda e pregunta con ta para cu otro informacion laboral, cu tambe mester ta registra y disponible. Cierto di e datonan aki, manera di Inspeccion Laboral, mester ta disponible pa publico den un informe, pa cual e formato ta stipula den e tratado laboral corespondiente. Asina leu cu nos memoria ta yega, nunca a publica e tipo di informacion obligatorio aki. Di esaki ta surgi e pregunta si Aruba ta cumpliendo abalmente cu su obligacionnan diverso cu tratadonan di ILO y con a yega, caso dado, na haya aprobacion di e propio ILO. Esaki no ta solamente un pregunta pa e departamento y gobierno, sino tambe pa e partinan sindical y empresarial cu mester tin representacion y responsabilidad continuo den e consulta 'tri partite' obligatorio aki.

Sigur cu e ambicionnan formula pa renobacion di legislacion laboral den e Landspakket, pa cual tabatin varios consulta cu e partinan interesa, ta importante pa e renobacion di e fluho di informacion no keda obstaculiza un biaha mas. Tumando na cuenta e debido atencion pa confidencialidad di informacion personal di ciudadano, nos avance den e era moderno aki ta exigi pa laga e 'epoca di Excelsheet' nos tras. E mandatario concerni lo mester tene debido cuenta cu loke a sucede den pasado, pa no ripiti eror costoso.

Educacion como yabi pa reintegracion; un colaboracion unico den KIA

Diaranson ultimo, Minister encarga cu Openbaar Avond Beroepsonderwijs Aruba (OABA) y Dienst Gevangeniswezen Aruba (DGWA) a firma un Memorandum of Understanding (MOU) pa e ofrece educacion di nivel medio profesional (ABO/MBO) den Instituto Coreccional Nacional (KIA).

Cu e colaboracion aki, a tuma un paso importante pa reforsa resocialisacion y reintegracion sostenibel di personanan deteni, segun un comunicado di gobierno. Educacion ta ser utilisa como un instrumento esencial pa amplia oportunidadnan di participacion laboral y reintegracion den sociedad.

E programa piloto ta inicia den 2026 y ta enfoca riba un grupo inicial di maximo diesdos (12) detenido. Nan lo sigui e formacion Asistente Metal, Electro y Instalacion (nivel 1), unda practica y siñamento digital ta wordo combina y asina yega na un diploma riba nivel 1 cu 'civil effect'.

Den e trayecto di e formacion, e participantenan lo traha riba proyectonan concreto, manera fabrica hekwerknan pa scolnan. Di e manera aki, nan no solamente ta desaroya habilidadnan profesional, pero tambe ta contribui activamente na comunidad. E proceso di siña y traha ta bira un forma directo di duna bek na sociedad y construi un sentido di orguyo, responsabilidad y pertenencia.

E colaboracion aki ta representa un enfoke innovador unda siguridad, calidad di educacion y impacto social ta bin hunto.

E realisacion di e proyecto aki ta resultado di un colaboracion estrecho entre e Ministerio di Educacion y e Ministerio di Husticia. Un palabra di gradicimento ta bay na Openbaar Avond Beroepsonderwijs Aruba (OABA) y Instituto Coreccional Nacional (KIA) pa nan compromiso y esfuerso den haci e iniciativa aki posibel.

Cu e iniciativa aki, Ministerio di Educacion ta duna un paso concreto den direccion di un sociedad mas inclusivo, unda oportunidad y desaroyo di e ser humano ta central.

Temporada di campamento ta cla pa inicia

Menos permiso y hende campando e aña aki pero KPA si ta prepara

Cuerpo Policial Aruba ta cla pa cu e temporada di campamento. Diadomingo 29 maart 2026 e temporada di campamento ta cuminsa te cu diadomingo 12 april 2026. Un temporada cu ta hopi gusta pa nos comunidad. Desde januari 2026 por a cuminsa haci peticion pa cu campamento te cu luna di maart.

E aña aki tin un total di 203 permiso otorga pa campamento na unda lo tin mas o menos 3800 hende campando riba nos isla. Compara cu aña 2025 ta 13 permiso menos y 305 hende menos campando e aña aki.
Den diferente districto polis a tene un encuentro cu e personanan cu a haci peticion pa cu e temporada di campamento. Polis hunto cu diferente stakeholders a informa e campistanan di tur e reglanan y rekisito pa cu campamento.
Cuerpo Policial Aruba ta recorda tur campista pa tene bo mes na e reglanan, laga e lugar limpi, corda riba esnan campando rond di bo tambe pa loke ta tocamento di musica duro, percura pa bo tin e permiso na un lugar visibel pa ora polis pasa controla.

Mester tene cuenta cu no mag di haci BBQ riba santo blanco na nos beachnan, na otro parti solamente por pero cu un BBQ pit di gas. No mag di corta ningun mata den e area cu bo ta campando y si bo tin muchanan ta campa percura pa cuida nan, hopi wowo riba nan y sunblock pa cu e solo fuerte!

NO blokia e camindanan necesario.

Cuerpo Policial Aruba lo keda haci su controlnan debido y ta desea tur hende bon temporada di campamento.

Tocante 'uso' y 'usamento'; 'garna' y 'garnamento'

Den e edicion aki di nos column semanal tocante nos Papiamento, nos ta dedica atencion na cierto palabra cu a adopta di otro idioma, mas tanto un verbo, pa despues desaroya e custumber di usa un sustantivo deriva di esaki, cu por parce algo 'di fabricacion local' cu posiblemente no ta existi di e forma ey den e idioma di cual a adopta e palabra. Segun cu nos avanza cu nos investigacion den origen di nos vocabulario, ta parce importante pa ta mas cauteloso cu e pensamento cu e forma ta algo 'crioyo', cu a nace localmente anto. Motibo pa esaki ta cu ora bay explora mas aleu, tin biaha nos ta topa cu forma parecido, mas tanto den Spaño y Portugues, cu den cierto caso talvez no ta den uso regular mas, pero tabata existi den pasado si. Algun ehemplo di esaki. Den un anterior articulo nos a mustra riba e existencia, banda di otro, di 'entrega' y 'entregamento'. E pensamento cu 'entrega' (como sustantivo, no verbo) lo ta e forma usual den e idioma original, pero Spaño conoce tambe 'entregamiento': e accion o efecto di 'entrega' (verbo).

Otro caso ta 'uso' y 'usamento', unda nos a bin topa cu un confirmacion cu 'usamiento' ta existi den Spaño, pero ya ta un forma cu no ta den uso mas. Portugues tambe conoce 'usamento' pero igualmente ta un palabra di poco uso contemporaneo.

Tambe nos tin 'mudanza' y 'mudamento', di cual nos averiguacion a confirma cu Spaño tambe conoce tanto 'mudanza' como 'mudamiento'. Igualmente Portugues tambe conoce tanto 'mudança' como 'mudamento'. Tambe 'habri' y 'habrimento' ta conoci tanto na Spaño como Portugues: 'abrimiento' (abrimento), pero tambe: 'apertura' ('abertura). Aki nos por distingui si un diferencia entre e dos idiomanan aki. Na Portugues sa bisa por ehemplo: 'abrimento de uma conta bancária', mientras cu na Spaño esey no ta e forma; ta usa 'apertura de una cuenta bancaria'.

Awor nos ta bay den tereno un poco mas elabora, pa loke ta e forma con nos a yega na cierto sustantivo. E casonan trata aki riba ta mustra cu posiblemente a adopta tanto e verbo como e sustantivo di sea Spaño o Portugues. Sin embargo, nos tin caso tambe unda posiblemente a aplica e custumber existente di forma un sustantivo cu e adicion di 'mento' cu ta conoci den ambos idioma di referencia aki, como e forma di construi cierto sustantivo. E ehemplo mas claro ta e verbonan cu no ta di origen Spaño/Portugues, manera 'ferfmento', 'slijpmento', 'hapmento', 'schuifmento', 'schorsmento', tur di origen Hulandes cu a haya un tratamento di origen Spaño/Portugues... Nos tin tambe e palabranan di origen Ingles, cu a haya e mesun tratamento aki, por ehemplo: 'greasemento'; 'polishmento', etc.

Pero nos tin tambe 'gritamento' cu segun nos averiguacion no tin algo similar na Spaño, y den caso di Portugues tampoco, pero cu conoce 'gritação' cu ta e equivalente di nos 'gritamento'. Na Spaño nos conoce 'gritería' cu ta referi na un confusion di varios hende gritando, armando un bochincha o pleito.

Un palabra manera 'garnamento' ta claramente di origen Spaño/Portugues (desgranar), cu ta e accion di descompone algo te na grano, pero e termino 'desgranamiento' no ta algo di uso comun na Spaño, sino solamente un termino militar cu ta referi specificamente na e efecto di deterioro cu e polvora ta causa den interior di un cañon.

Un palabra cu nos a keda pega den duna un splicacion ta 'grawatamento'. A resulta dificil pa deduci un origen. Nos mihor intento ta cu e ta bin di 'krabben' (Hulandes) cu ta significa 'rasca', manera den rasca bo curpa unda bo ta sinti iritacion. Si esey ta corecto, anto esaki tambe ta pertenece na e grupo di verbo di origen Hulandes cu a haya nan sustantivo 'tipo Latino'…

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 120.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO
LOTTO

Hende muhe den situacion vulnerable ta ricibi menos cuido di maternidad

(NLTimes) - Igualdad den cuido di maternidad ta bao riesgo. Aumento den escasez di empleado ta nifica cu hende muhe na estado y mamanan nobo ta ricibiendo menos ora di cuido cu loke ta necesario, creando riesgo, particularmente pa esnan den situacion vulnerable.

E Inspectorado di cuido di salud y hubentud a reporta esaki, haciendo uso di e investigacion di RIVM, e instituto Hulandes di cuido di salud y su propio supervision. Investigadornan ta reporta cu e calidad en general te ainda ta keda bon. Sinembargo, e cantidad averahe di oranan di cuido di maternidad pa cada famia a disminui den añanan reciente, te hasta aunke e necesidad ta aumenta, pa motibo cu mamanan ta pasa menos tempo den hospital despues di duna luz. E famianan vulnerable ta specialmente afecta, consistentemente ricibiendo menos ora di cuido.

E minimo recomenda pa cuido di maternidad ta 24 ora. Sinembargo, 21% di famianan den situacion vulnerable, manera esnan cu ta experiencai debe, ingreso abao, of cu cierto antecedente, lo ricibi menos ora, compara cu 8% di e famianan cu no ta vulnerable. E inspectorado ta enfatisa cu cuido adecua ta crucial pa un comienso saludable despues di duna luz, particularmente pa motibo cu famianan vulnerable hopi biaha ta enfrenta riesgonan di salud adicional.

Inspectorado di Salud Hulandes ta urgi pa personalisa cuido na cada famia su necesidadnan real na luga di depende riba un pakete di ora standard. E inspectorado ta haci yamado pa un strategia coordina y profesional pa optimalisa e uso di e empleadonan. E aña aki, RIVM lo conduci mas investigacion, particularmente tocante e motibonan dicon cierto grupo ta ricibi menos cuido di maternidad.

Oranan di cuido di maternidad a disminui den tur region, cu e disminucion mas grandi mira na Zuid-Limburg y Zeeland, unda e averahe a cay pa mas di 7 ora den algun caso.

Prohibi supermercado di bende sigaria a resulta den reduccion significante di su uso

(NLTimes) - Danki na e prohibicion riba bende tabaco den supermercado, minimarket y tiendanan anochi desde dia 1 di juli 2024, e cantidad di personanan cu ta huma a disminui cu un calculacion di 23.000 pa fin di e aña ey, segun SEO Economic Research.

Esaki ta un disminucion di aproximadamente 1% di e cantidad total di personanan cu ta huma na Hulanda.

Segun e estudio, e cantidad di puntonan di benta dentro di 250 meter di casnan a keda parti na mita danki na e estudio. Residentenan di barionan vulnerable a beneficia mas di esaki. Segun e investigadornan, 47% di adultonan cu a stop di huma despues di e prohibicion ta biba den e areanan aki. E prohibicion, pa e motibo aki, ta contribui na reduci e falta di igualdad socioeconomico, SEO Economic Research a bisa.

Puntonan di benta su proximidad ta decisivo, e investigadornan a haya. Ora cu no tin un punto di benta dentro di 250 meter di e cas, e probabilidad cu un persona lo huma ta disminui cu 6%, aunke e aumento den distancia no ta duna miho resultado. E efecto aki ta primeramente probablemente pa motibo di personanan cu ya caba tabata kier stop di huma y awo a tuma e decision.

SEO Economic Research tambe a bisa cu e medida por preveni cu personanan lo cuminsa huma, aunke e efecto aki lo bira visible a largo plaso. Actualmente ,aproximadamente 18% di e poblacion Hulandes ta huma.

E beneficio den sociedad di menos persona cu ta huma ta substancial. Primeramente pa motibo cu esaki ta duna un pronostico di bida hopi mas largo y un miho calidad di bida pa esnan cu tabata huma, e beneficio ta yega na alrededor di €180 miyon pa €370 miyon pa aña, segun e estudio. Un porcion grandi di e beneficionan aki ta den barionan vulnerable.

E prohibicion ta dunando resultado segun Carla van Gils a comenta, ken ta director di KWF Cancer Foundation, di parti di Smoke-Free Generation Initiative. Van Gils kier sigui cu e reduccion den punto di benta. “Pasobra aunke e puntonan di benta na supermercado ta prohibi, tin un crecemento significante den tiendanan specialisa pa tabaco fuera di supermercado.”

BONDIA ARUBA

Division politico na Hulanda tocante abstencion riba resolucion di UN tocante sclavitud

(CuracaoChronicle) – Partidonan politico na Hulanda ta exigi claridad di gobierno despues cu el a abstene di vota riba un resolucion di Nacionnan Uni cu ta reconoce sclavitud y trata di esclavo transatlantico como “e crimen mas grave contra humanidad”.

E resolucion, introduci pa Ghana y adopta e siman aki pa un gran mayoria di miembro nan di UN, a ricibi apoyo di 123 pais, mientras decenas di otro — incluyendo varios pais Europeo — a abstene.

Decision di Hulanda pa abstene a causa critica for di ambos banda di spectrum politico. Miembronan di partido centrista D66 a entrega preguntanan skirbi pa gobierno, buscando un splicacion pa e posicion tuma y puntrando con e resolucion por influencia politica Hulandes tocante su pasado colonial y di sclavitud.

Diputadonan di D66, Mpanzu Bamenga y Heera Dijk, a bisa cu nan kier claridad riba kico e resolucion ta nifica pa Hulanda y con esaki por traduci den politica concreto, specialmente den luz di discusionnan continuo tocante responsabilidad historico y legado di sclavitud.

Na mes momento, partido di derecha, PVV a tuma e posicion opuesto, criticando gobierno pa no a vota contra e resolucion. Diputado di PVV, Raymond de Roon, a describi e resolucion den termino fuerte, yama esaki “absurdo” y “locura”, y tambe a presenta preguntanan por escrito na e gabinete.

E resolucion mes no ta legalmente obligatorio, pero e ta carga peso politico significante. E ta yama pa mayor reconocemento di e consecuencianan duradero di sclavitud y ta anima dialogo riba reparacion, incluyendo posible disculpa, compensacion y otro medidanan pa enfrenta inhusticianan historico.

Paisnan Europeo, incluyendo Hulanda, a expresa preocupacion tocante cierto aspecto legal di e resolucion, particularmente uso di palabra “mas grave”, cu por implica un hierarkia entre crimennan contra humanidad, y referencianan cu por sugeri aplicacion retroactivo di derecho internacional.

E debate aki ta bini den un momento cu Hulanda ta sigui lucha cu su pasado colonial. Den añanan reciente, gobierno Hulandes y Rey a pidi disculpa formalmente pa rol di e pais den sclavitud, pero discusionnan riba reparacion y otro medidanan politico ta sigui sensibel politicamente.

Ta spera cu e asunto lo ser debati mas ampliamente den Parlamento Hulandes mientras presion politico ta aumenta pa cu gobierno aclara su posicion.

Lider di PAR ta adverti tocante problema profundo y structural den sistema di salud di Corsou

(Curacaochronicle) – Lider di partido politico PAR, Quincy Girigorie a expresa preocupacion tocante loke el a describi como problema profundo y structural den sistema di salud di Corsou, y a pidi cambio fundamental den e manera cu ta maneha e sector.

Den un declaracion riba social media, e lider di partido a apunta riba problemanan continuo den institucionnan importante di cuido di salud, incluyendo Curaçao Medical Center (CMC), Hospital Betesda y Hospital Advent. Segun e, e desafionan cu sector ta enfrenta ta bay mucho mas leu cu solamente maneho of liderato na institucionnan individual.

“E problemanan den cuido di salud na Corsou ta profundo y structural. No ta solamente tocante directornan of maneho,” el a declara, subraya cu situacion ta exigi un reforma mas amplio.

E comentarionan ta bini memey di un debate publico continuo tocante presion den sistema di salud, incluyendo falta di personal, desafionan operacional y preocupacionnan riba sostenibilidad a largo plaso.

Lider di PAR a argumenta cu mehoracionnan significativo lo rekeri cambionan fundamental den gobernacion y den organisacion general di cuido di salud na Corsou, en bes di enfoca solamente riba reemplasa liderato na institucionnan individual.

Su observacionnan probablemente lo agrega mas peso na discusionnan politico cu ta sigui tocante reforma den cuido di salud, mientras diferente actor nan ta sigui lucha cu demanda creciente pa servicio nan y cu necesidad di garantisa calidad y accesibilidad pa pacientnan na henter e isla.

Prijs di combustible, coriente y awa na Corsou lo subi proximo siman

(Curacaochronicle) – Lider di partido politico PAR, Quincy Girigorie a expresa preocupacion tocante loke el a describi como problema profundo y structural den sistema di salud di Corsou, y a pidi cambio fundamental den e manera cu ta maneha e sector.

Den un declaracion riba social media, e lider di partido a apunta riba problemanan continuo den institucionnan importante di cuido di salud, incluyendo Curaçao Medical Center (CMC), Hospital Betesda y Hospital Advent. Segun e, e desafionan cu sector ta enfrenta ta bay mucho mas leu cu solamente maneho of liderato na institucionnan individual.
“E problemanan den cuido di salud na Corsou ta profundo y structural. No ta solamente tocante directornan of maneho,” el a declara, subraya cu situacion ta exigi un reforma mas amplio.
E comentarionan ta bini memey di un debate publico continuo tocante presion den sistema di salud, incluyendo falta di personal, desafionan operacional y preocupacionnan riba sostenibilidad a largo plaso.

Lider di PAR a argumenta cu mehoracionnan significativo lo rekeri cambionan fundamental den gobernacion y den organisacion general di cuido di salud na Corsou, en bes di enfoca solamente riba reemplasa liderato na institucionnan individual.

Su observacionnan probablemente lo agrega mas peso na discusionnan politico cu ta sigui tocante reforma den cuido di salud, mientras diferente actor nan ta sigui lucha cu demanda creciente pa servicio nan y cu necesidad di garantisa calidad y accesibilidad pa pacientnan na henter e isla.

Conseho di Haaksbergen ta bay di acuerdo cu condicion pa refugio pa asilo despues di referendum

(NLTimes) – Mayoria di e miembro di e conseho di municipio di Haaksbergen ta confia cu e referendum di asilo den e municipio di Twente a ser realisa corectamente y a bay di acuerdo riba un lista di criterio pa guia e seleccion di e sitionan di recepcion di asilo.

Diaranson ultimo, habitantenan di Haaksbergen a vota riba e areglo pa aloha 129 solicitante di asilo den e municipio. E referendum a inclui cuater pregunta tocante criterionan di localidad. E resultado ta indica cu mayoria di votador ta faborece un solo centro di recepcion central den un area mas densamente pobla.
Como cu e referendum no ta obligatorio, e municipio no ta obliga pa sigui su resultado. E conseho a aproba un proposicion enfatisando cu seguridad ta un factor clave den seleccion di un lugar y cu e sitio mester ta cla pa uso ora COA rekeri esaki. E lugar scogi mester ta disponibel pa un periodo di cinco aña.

Entre esnan cu a opone e criterionan tabatin e fraccion di VVD, cu a argumenta cu e proposicion ta faya pa indica claramente con e municipio tin intencion di actua riba e resultadonan di e referendum. Lider di fraccion Bart Mentink a bisa cu e kier pa e plan ser documenta explicitamente. "No mester ignora e resultado di e referendum," el a enfatisa.

Durante e debate, a lanta preocupacion cu algun residente no a ricibi nan carchi di vota pa e referendum. TeamDAP tabata e unico partido local cu a duda den e legalidad di e referendum. Alcalde Gerard van den Hengel (VVD) a rechasa e acusacionnan aki firmemente, confirmando cu tur carchi di votacion a ser geprint y manda corectamente.

Potret di ANP.

Gobierno Hulandes a yega na areglo cu famia di activista Irani asesina na Den Haag

(NLTimes) - Gobierno Hulandes a bay di acuerdo riba un areglo cu e famia di Ahmad Mola Nissi, un politico y activista Irani asesina na Den Haag na 2017. E famia a argumenta cu gobierno no a logra proteha Nissi adecuadamente a pesar di su peticionnan ripiti pa ayudo. E areglo ta stroba e caso di bay corte y ta otorga e famia un compensacion financiero nunca bisto di estado Hulandes, segun NOS.

Mientras cu e estado Hulandes no ta admiti responsabilidad formalmente pa morto di Nissi, e famia ta considera e areglo como un reconocemento di e dolor cu nan a soporta y e situacion vulnerabel cu nan a enfrenta.

E areglo ta bini despues cu AIVD a admiti na october 2023 cu informacion vital tocante e menasa na Nissi mester a ser comunica na Ministerio Publico mas trempan. Prome cu su asesinato, ta bisa cu Nissi a haci por lo menos siete keho formal of informe na polis tocante menasanan concreto dirigi na dje.

Ahmad Mola Nissi tabata hefe di un movemento separatista pa e minoria Arabe Ahwazi na Iran. El a huy pa Hulanda rond di 2006 hunto cu su famia y a establece na Den Haag.

Segun su famia, Iran a emiti menasanan contra di dje hasta ora e tabata biba na Hulanda, y Servicio di Inteligencia y Seguridad General di Hulanda (AIVD) a inform'e tocante e peliger. El a ser asesina na 2017 den dia cla, net pafo di su cas.

Na 2019, gobierno Hulandes a bisa cu tabatin indicacionnan fuerte cu Iran tabata tras di e asesinato di Nissi na 2017 y un asesinato separa na 2015 na Hulanda. E evaluacion ey a yuda lanta sancionnan di Union Europeo contra inteligencia Irani y a contribui na tensionnan diplomatico cu Teheran.
Na mei 2025, autoridadnan a detene tres homber, di 29, 31 y 37 aña di edad, di Amsterdam, Rotterdam y Barendrecht, bao di sospecho di a yuda plania e atake, provee e arma y di horta e vehiculo den cual nan a huy.

Autoridadnan Hulandes tambe a identifica un homber di Bulgaria como un potencial tirador den e asesinato. Actualmente e ta sintando un castigo den exterior pa un ofensa separa, y recherchenan a entrevist'e relaciona cu e caso, pero e no a keda aresta ni acusa na Hulanda.

Autoridadnan Hulandes frecuentemente ta conecta e caso di Nissi cu e asesinato di Ali Motamed na Almere na 2015, un otro asesinato pa cual servicionan di inteligencia a cita indicacionnan fuerte di envolvimento di Iran.

Minister di Defensa ta defende gasto di €93.000 pa jet priva pa bishita fragata

(NLTimes) - Minister di Defensa, Dilan Yeşilgöz a bisa cu tabata "absolutamente necesario" pa e biaha pa Cyprus siman pasa pa bishita e fragata Zr. Sra. Evertsen, actualmente desplega den Mediteraneo debi na e conflicto den Medio Oriente. El a haci e comentarionan prome cu inicio di e reunion di Gabinete.

E biahe a saca critica fuerte den Tweede Kamer. Como cu e avion di gobierno no tabata disponibel, el a biaha cu jet priva, pushando e gasto di e bishita di un solo dia na casi 93.000 euro. "No tin un EasyJet cu por baha riba un portaavion ainda," e minister frustra a comenta.

Kati Piri (GroenLinks-PvdA) a describi esaki como "Probablemente e clip di Instagram di mas caro di un politico Hulandes, financia pa pagadornan di belasting," y Henri Bontenbal (CDA) a yam'e un "desperdicio di placa."

E minister a enfatisa cu e tripulacion di Evertsen a ser reasigna abruptamente e luna aki for di un ehercicio di training den un zona sigur pa un mision den un area peligroso. "Esaki tambe ta tocante bo libertad y seguridad," el a bisa. "Ta esencial pa e minister responsabel bishita nan personalmente y mustra su reconocemento pa nan trabou."

Yeşilgöz tabata compaña pa un delegacion di nuebe persona, cu tabata inclui oficialnan militar halto y un camarografo pa graba e bishita. E biahe di un dia a costa un total di 92.997 euro, cu un promedio di alrededor di 10.333 euro pa persona.

E biahe a ser haci den fasenan: e delegacion a bula prome pa Cyprus y despues a ser hiba cu helicopter pa e fragata, cu tabata opera den e parti oriental di Mediteraneo e tempo ey.

E Evertsen, un fragata ekipa pa defensa aereo y mando, ta nabegando actualmente cerca di Cyprus como parti di un formacion di flota Frances. E tarea principal di e fragata ta pa salvaguardia Cyprus y aliadonan regional di posibel menasanan liga na e conflicto continuo den Medio Oriente.

E biahe a tuma luga contra di e background di debatenan anterior den Tweede Kamer tocante e preparacion di e Evertsen, despues di investigacionnan recien tocante un cañon defectuoso abordo.

TRABOU DI MANTENCION RIBA LIÑA DI DISTRIBUCION CAS ARIBA
Interupcion di Coriente Planea

En conexion cu trabounan necesario pa mantene un suministro di coriente confiabel, e servicio di coriente lo wordo interumpi:

Diamars, 31 di maart, 2026
8:30 AM te cu 4:00 PM

Den vecindario di:

- Cas Ariba (un parti)
- Catashi (un parti)
- Coba Lodo (un parti)
- Laga Bena (un parti)
- Sabanilla Abao (un parti)
- Shete (un parti)
- Sombre (un parti)

N.V. ELMAR ta pidi disculpa pa e inconveniencia cu e interupcion di coriente aki por causa.

Bishita **www.elmar.aw** pa mira e lista di adresnan afecta.

Danki pa e comprension.

Centro Adam Smith a reuni seis Prome Dama di Latino America pa discuti liderato femenino

(Infobae) – E edicion inaugural di Dialogo Regional di Esposanan di Hefe di Estado di America ta marca inicio di un serie di reunion orienta riba consolida un red hemisferico di liderazgo social cu proyeccion y capacidad di influencia den region.

E evento, promovi pa Adam Smith Center for Economic Freedom na Florida International University (FIU) hunto cu ALMA (Aliansa di Esposanan di Hefe di Estado y Representantenan), ta establece un plataforma permanente pa coordinacion regional cu ta reuni sector publico, organisacionnan multilateral, sector priva y academia.

E iniciativa ta busca pone base pa un arkitectura di cooperacion regional cu, den fase futuro, lo inclui espacio ministerial y sectorial.

"Loke ta uni nos ta e conviccion cu region ta mester mas espacio pa combersacion serio, util y strategico entre lidernan cu tin capacidad real di influencia", Diaz-Rosillo a declara, como anfitrion di evento y director di Adam Smith Center na FIU.
Y el a agrega: "Nos ta biba den tempo di transformacion, cu incertidumbre y tension, pero tambe cu gran oportunidad. Den e contexto aki, lidera no ta solamente ocupa un espacio visibel, sino tambe genera confiansa, reuni actornan diverso y traduci sensibilidad social den accion concreto. Ta construi legitimidad y conecta boluntad nan pa transforma iniciativa den resultado".

Dialogo Regional "Liderando den un mundo den transformacion: Soft power y accion social den America" a ser diseña como un espacio confidencial y di nivel halto, unda esposanan di hefe di estado a fortalece nan capacidad di liderazgo y diplomacia social pa medio di entrenamento y intercambio di experiencia.

Den edicionnan futuro, nan lo participa den combersacion directo cu un grupo selecto di invitadonan, expertonan den liderazgo, politica publico, cooperacion internacional y gestion social.

E programa ta propone sesionnan enfoca riba analisis di liderazgo y influencia den contexto di incertidumbre, evaluacion geopolitico regional y rol strategico di Prome Damanan como elemento di stabilidad institucional y cohesion social.

Tambe lo trata hermentnan di soft power y diplomacia social pa mobilisa agendanan, articula consenso y duna visibilidad na temanan prioritario den Latino America y Caribe.

E hefe di aliansanan publico-priva lo permiti analisa proyectonan innovador den formacion, mucha, tecnologia, inclusion financiero y emprendemento, manera tambe mecanismonan di colaboracion entre sector publico y priva pa aumenta impacto social.

E reunion ta pone enfasis riba balor di diplomacia y soft power como instrumentonan fundamental pa construi confiansa, comprension y cooperacion entre pueblonan den un mundo global interdependiente.

Ta reconoce e rol di esposanan di hefe di estado como agente di cambio cu, for di nan influencia basa riba balor, empatia y legitimidad social, ta promove aliansanan multisectorial y genera impacto den areanan manera bienestar di mucha, salud mental, empoderamento femenino y inclusion social.

"E balor berdadero di e iniciativa aki ta cuminsa awe pa sigui prevalece den futuro, uniendo paisnan y boluntadnan", Diaz-Rosillo a conclui.

Gobierno di Paraguay a resalta progreso den reduccion di pobresa

(Infobae) – Presidente Santiago Peña a bisa cu e reduccion den cantidad di persona afecta ta responde tanto na reactivacion di economia como na implementacion di programanan social enfoca riba e sectornan cu mayor necesidad.

Mas cu 213.000 Paraguayo a sali for di pobresa den ultimo aña, segun loke presidente Santiago Peña a informa, atribuyendo e progreso na recuperacion economico y implementacion di politicanan publico orienta na e sectornan mas vulnerabel. E presidente tambe a destaca cu mas cu 81.000 persona a logra supera pobresa extremo durante e periodo aki.

Peña a señala cu e cifranan aki ta mustra impacto di strategia oficial pa crecemento economico ser distribui entre henter poblacion. "Un Paraguay cu ta cuida esnan mas vulnerable ta un Paraguay cu ta sigui avansa", e presidente a declara den un mensahe dirigi na ciudadanonan.

E hefe di Estado a splica cu e resultadonan ta debi na un combinacion di crecemento y politicanan social: "Ora crecemento ta yega na pueblo, esaki ta dignidad, oportunidad y futuro", el a sostene. E presidente a enfatisa e importancia di construi un pais unda desaroyo economico ta beneficia esnan cu ta enfrenta e mayor dificultadnan.

Gobierno di Paraguay a implementa varios iniciativa di asistencia social y programanan dirigi na personanan den situacion vulnerabel. Segun Peña, e accionnan aki a permiti amplia cobertura di servicio nan y mehora condicionnan di bida di cantidad di famia.
"Esaki ta e caminda cu nos ta construyendo hunto", presidente a bisa, añadiendo cu e proceso mester ser sosteni pa consolida e logronan obteni.

El a reitera cu meta ta pa garantisa cu crecemento economico ta genera mehoracion concreto pa tur Paraguayo, specialmente esnan cu tabata mas expone na pobresa y exclusion.

Declaracionnan di e presidente ta tuma luga den un contexto unda indicadornan social ta mustra un evolucion positivo, impulsa tanto pa recuperacion di economia nacional como pa aplicacion di politicanan publico enfoca. Santiago Peña a subraya cu dignidad y oportunidadnan mester ta resultado directo di politicanan economico y social.

E presidente a ta enfatico tocante e importancia di mantene rumbo di politicanan publico pa garantisa cu resultadonan positivo no ta temporal, sino cu nan ta keda mantene a largo plaso. E a tambe pone enfasis riba e necesidad di fortalece cooperacion entre diferente sectornan, incluyendo sector priva y organisacionnan social, pa logra obhetivonan mas ambicioso den termino di desaroyo y bienestar social.

Segun loke e hefe di estado mesun a expresa, mester comprende crecemento economico como un herment pa garantisa derecho y genera oportunidadnan real pa e poblacion. Compromiso di gobierno, segun Peña, ta sigui traha pa cada Paraguayo por haya acceso na mihor condicion di bida y laga situacionnan vulnerabel atras.

Díaz-Canel ta priminti un modelo economico pa Cuba miho cu esun di China y Vietnam

(CiberCuba) - Lider Cubano Miguel Díaz-Canel a afirma den un entrevista recien cu La Jornada cu Cuba ta move den direccion di construi su propio modelo economico, inspira pa e experiencianan di China y Vietnam, pero cu "peculiaridadnan" cu lo haci'e superior.

"E no ta copia," el a afirma, defendiendo un sistema cu ta combina planificacion centralisa, control di Partido Comunista, y cierto mecanismonan di mercado.

E proposicion, presenta como un evolucion di e modelo socialista Cubano, ta proyecta e idea di un sistema capaz pa competi cu—y hasta surpasa—economianan cu a logra crecemento sosteni despues di a habri pa capital y haci nan structuranan mas flexibel.

Sinembargo, e propio condicionnan interno di e isla ta pone den duda e viabilidad di e enfoke aki di parti di e lider Cubano.

"Nos ta realisando un proceso di actualisacion di nos modelo economico y social, cu a cuminsa of a ser profundisa den e di Seis Congreso di Partido. Nos a logra un serie di transformacion cu nos ta busca pa acelera, cu peculiaridadnan Cubano," e mandatario a declara.

Pa loke ta trata e plan nobo di gobierno, el a declara: "E ta un sistema Cubano, pero uno cu ta comparti elementonan cu e modelonan Chines y Vietnamita. Por ehempel, e liderazgo di Partido Comunista, como e forsa guia di sociedad, manera hancra den nos Constitucion. Un estado fuerte. Un gobierno eficiente. Un administracion publico agil, liber di burocracia."

El a sigura cu lo tin tambe "un relacion apropia entre planificacion centralisa y e mercado. E regulacionnan di mercado necesario pa preveni speculacion. Harmonia entre e sectornan estatal y no-estatal." El a specifica cu "tur actor economico lo contribui na e desaroyo economico y social di e pais."

"E combinacion di elementonan aki mester permiti nos logra desaroyo sostenibel, socialmente husto, inclusivo y equitativo. Nos mester por logra soberania di cuminda, fortalece ciencia y innovacion, desaroya transformacion digital y procesonan di inteligencia artificial den nos sociedad. Sigui engrandece servicio social publico universal. Sigui garantisa e derecho riba educacion, deporte, y cultura, y fortalece nos economia den tur sentido, mientras ta mantene e cooperacion internacional. Esey ta loke nos ta mirando," el a bisa.

Mientras cu Díaz-Canel ta papia di desaroyo sostenibel, innovacion y crecemento, e realidad diario pa e Cubanonan ta pinta un cuadro hopi diferente.

E crisis di energia ta causa blackout cu ta dura te cu 40 ora, y scarsedad di cuminda y combustibel ta persistente. E entrada di trahadonan Cubano ta insuficiente pa cubri necesidadnan basico. Familianan ta pasando hamber y falta vivienda decente.

Un ehempel concreto ta ilustra e magnitud di e problema: pensioen di un persona di edad avansa na Cuba apenas ta permiti nan cumpra un liter di azeta riba mercado preto.

E buraco aki entre retorica y realidad ta subraya e fragilidad di e modelo cu gobierno tin intencion di presenta como un punto di referencia internacional memey di e crisis humanitario cu ta desaroya na Cuba.

Contrario na Cuba, China y Vietnam a implementa reformanan profundo cu a inclui habrimento pa inversion stranhero, expansion di sector priva, y alivio di controlnan economico.

E cambionan aki a revitalisa nan economianan y a mehora indicadornan di crecemento den tur dos pais di Asia, cu ta keda bao di gobiernonan comunista.
Den contraste, e modelo defende pa Díaz-Canel ta insisti riba mantene control estatal y politico como su punto central, limitando e alcance real di accion di e mercado.

E ausencia di reformanan structural concreto ta haci e comparacion mas un ehercicio retorico cu uno practico.

E discurso aki di apertura pa inversionnan Cubano den exterior y cambio economico na Cuba ta sucede paralelo cu un evento significante den e politica exterior di e regimen.

Díaz-Canel a confirma cu oficialnan Cubano a tene combersacionnan cu representantenan di gobierno di Merca pa "busca solucionnan pa medio di dialogo pa diferencianan bilateral."

E idea di un modelo economico Cubano capaz pa surpasa China y Vietnam ta insostenibel. E declaracionnan di Díaz-Canel ta parce ilusionnan sin sosten tangibel.

Sin reformanan profundo, sin apertura genuino, y memey di un crisis prolonga, e proyecto ta bira mas un construccion politico cu un mapa di caminda viabel.

Pa miyones di Cubano, e prioridad ta keda atende necesidadnan inmediato: cuminda, coriente y transporte. Den e cuadro aki, e promesanan di un modelo economico "superior" ta clash cu un realidad cu, dia tras dia, ta contradeci e retorica di gobierno.

Holy Communion

Celebrate your special day at JOIA Aruba by Iberostar or at Tierra del Sol.

Let our events team add that special touch to your celebration.

- Complimentary Welcome Drink
- Complimentary 2-Tier Vanilla Cake
- Children 5-12 yrs half price
- Lunch, Brunch or Dinner options starting at $30 per person

Book Now by contacting our Weddings & Events Manager, Ethlyn Castillo at ebagr3@iberostar.com

JOIA ARUBA BY IBEROSTAR
TIERRA DEL SOL BY IBEROSTAR

BONDIA ARUBA

Italia ta investiga Sephora y LVMH pa pusha benta di cosmetico na menornan

(AFP) - Reguladornan di competencia Italiano a bisa diabierna cu nan a habri un investigacion contra grupo di luho Frances LVMH y su subsidiarionan Sephora y Benefit pa promove productonan di cuido di cara na menornan.

"E investigadocionnan a habri pa motibo di preocupacionnan cu informacion importante - manera advertencia y precaucionnan pa cosmeticonan cu no ta pa ni a test riba, menornan - por keda kita of presenta di un manera cu ta duna e impresion incorecto," AGCM, e autoridad pa competencia, a bisa den un declaracion.

E companianan ta sospecha di a "adopta un strategia di marketing particularmente perturbador, involucrando micro-influencer hopi hoben cu ta encurasha e compra compulsivo di cosmeticonan entre hobennan, un grupo cu ta particularmente vulnerable."
Den un declaracion manda pa AFP, e companianan a bisa cu nan lo "coopera completamente" cu autoridadnan y a "reafirma nan cumplimento estricto cu e regulacionnan Italiano relevante."

AGCM a bisa cu e productonan promo ta mas tanto mascaranan pa cara, serum y cremanan 'anti-ageing.'

Mientras cu no ta ilegal bende e productonan aki na clientenan menordi edad, AGCM a bisa cu "e uso frecuente y combina di un rango amplio di cosmetico pa menornan sin e conscientisacion apropia, por ta dañino pa nan salud."

A haci entrada hudicial na ambos Sephora y LVMH na Italia diahuebs, segun AGCM. E companianan ta enfrenta boetnan substancial.

Stephanie Mallet, presidente di French Society for Pediatric Dermatology, a bisa AFP cu e investigacion aki ta uno "importante. E no ta normal pa permiti algo cu no tin beneficio pa e mucha y por ta te hasta riesgoso djis pa ganashi," Mallet a bisa.

"Ora mi ta tende hende ta papia di 'skincare' y rutinanan di beyesa pa mucha, e ta haci'mi furioso, pasobra un mucha no mester nada. E no ta ni muchu seco, ni mucho cora. E absolutamente no mester nada mas cu laba cu awa y un cleanser suave," el a insisti.

April 5, 2026
Easter Sunday Brunch
Easter Sunday Brunch a-la-carte | From 11am to 3pm
15% OFF FOR LOCALS
For reservations please call 586-7800 ext. 231 or 242
tdsba1@iberostar.com | Opentable.com/thebirdie
Tierradelsol.com
TIERRA DEL SOL
The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT

Television Frances bao critica pa entrevista cu Lavrov di Rusia

(AFP) - Television publico Frances a haya critica severo diabierna pa motibo cu a emiti un entrevista cu Rusia su minister di Exterior Sergei Lavrov.

E canal di television Frances a emiti 10 minuut di e entrevista durante su noticia di diahuebs anochi, mientras cu e version completo di mas di 1 ora a keda publica online.

Mas di 4 aña despues di Rusia su invasion di escala completo di Ucrania, Lavrov riba France 2 a bisa cu Moscu ta comprometi cu defende "ley internacional."

El a bisa cu e atakenan di Merca y Israel contra IRan cu a causa e guera den Medio Oriente a viola e reglanan aki. Sinembargo a rechasa cualkier insinuacion cu Rusia a kibra leynan internacional na Ucrania, bisando cu su forsanan nunca a tuma accion contra blanconan "exclusivamente civil."

Ucrania su embahador na Francia, Vadym Omelchenko, a bisa riba X cu ende mester ta pensando dicon television Frances a duna un plataforma na un "criminal di guera."

Investigador Etienne Marcuz a describi e combersacion cu Lavrov como un "entrevista fuera de lugar durante cual un minister di un poder den oposicion" a eda permiti papia.

Specialista tocante Rusia Dimitri Minc a describi e entrevista como "catastrofico."

"Den caso cu television di Francia te ainda ta subestima guera di informacion, nan mester compronde cu Moscu a haci esaki e arma central den e guera contra occidente," el a publica riba X.

France TV no a responde inmediatamente na peticion di AFP pa comentario.

Francia su minister di Exterior Jean-Noel Barrot a bisa cu e ta lamenta cu Lavrov por a "comparti su agenda cu tur calma. No, Rusia no ta defendiendo ley internacional - no na Iran ni tampoco na Ucrania, ni ningun otro caminda," el a responde banda di un reunion di G7.

"No, Rusia no tin misercordia cu e ciudadanonan," el a agrega, mencionando otro ehempelnan di e asesinato den 2022 di esnan cu no ta luchador den Ucrania su Bucha y e aña ey a destrui e ciudad Mariupol.

Durante e entrevista, e presentador Lea Salame a responde cu reporteronan di France 2 tabatin documento di morto di ciudadanonan na Ucrania.

E dialogonan di paz lidera pa Merca pa caba cu Europa su pio conflicto desde Guera Mundial 2 a keda stroba pa e conflicto den Medio Oriente.

Met Museum di New York a honra maestro Raphael

(AFP) - Leonardo da Vinci, Michelangelo y awo Raphael: New York su museo prestigio Metropolitan Museum of Art ta dedicando un retrospectiva den e tercer di e gran maestronan di Renaissance Italiano.

E exhibicion habriendo diadomingo ta rastrea Raffaello di Giovanni Santi su aventura, for di training na su ciudad natal Urbino na parti central di Italia, na e corte papal na Roma prome cu su morto den 1520 cu 37 aña di edad.

Puntonan cu mas atencion a haya ta inclui e prome obra di arte cu el a completa completamente su so, ademas di diseñonan cu el a haci pa Sistine Chapel.

Carmen Bambach, un specialista den Renaissance di Italia, tabata curador di 175 obra di Raphael pa e prome exhibicion grandi dedica na e pintor na Merca. “Si nos solamente mira su pinturanan, nos ta mira un beyesa supremo y sublime y perfeccion,” el a conta AFP.

Pa medio di pone nan banda di otro cu su pinturanan preparatorio, bishitantenan por tin un miho comprension di Raphael su proceso creativo.

“Nan ta hopi intimo. Nos realmente ta sinti manera nos ta ey y nos ta mir’e ta purba diferente cos,” Bambach a bisa.

El a nota cu e figuranan humano ilustra pa Raphael tabatin funcion di e “model pa 300 aña” di generacionnan di artista.

Actor Mericano-Italiano Isabella Rossellini a fia su bos na un guia auditivo pa e exhibicion, cual ta trece hunto obranan di museonan incluendo Francia su Louvre.

Cantante Rosalia obliga di interumpi concierto na Milan pa venenamento cu cuminda

(AFP) - Cantante Spaño Rosalia tabata obliga di para concierto na Italia mita caminda pa motibo di venenamento cu cuminda, segun imagennan cu un fanatico a publica riba rednan social.

E cantante y ganadora di Grammy di 33 aña tabata dunando concierto na Unipol Forum na Milan diaranson, ora cu el a stop pa bisa e audiencia cu e no ta sinti bon. “Mi a purba di haci e show aki. Desde comienso mi tabata sinti malo. Mi ta sufriendo di venenamento cu cuminda pisa,” el a informa den un video publica riba X.

“Mi a purba pusha te final pero mi ta sinti extremadamente malo. Mi ta sacando kinan. Realmente mi kier a duna e miho show y manera mi ta riba vloer,” el a conta.

Despues di bisa cu e lo purba di sigui si esaki ta fisicamente posible, Rosalia visiblemente tristo eventualmente a manda un sunchi pa e audiencia - cu man na su stoma - y a baha for di escenario.

Rosalia, elogia pa su versatilidad den desafia genero, tabata na Milan como parti di su tour cu a cuminsa na Francia anteriormente e luna aki y lo caba na Puerto Rico den september.

E cantante, ken a gana miho artista internacional na Brit Awards anteriormente e luna aki cu elogio pa su di 4 album “Lux.”

E album, lansa aña pasa, ta marca un salida for di su ritmonan anterior di flamenco y R&B.

E album tin canticanan cu letra canta den 13 idioma incluyendo Aleman, Ingles y Siciliano ademas di su idioma nativo Spaño.

MAREA
Easter Sunday
BRUNCH
APRIL 5, 2026 | 11AM TO 3PM
All you can eat $79
one plate at a time
15% OFF FOR LOCALS
JOIA BY IBEROSTAR
Add all you can drink mimosas $35
Reservations trough opentable.com

BONDIA ARUBA

COA cu Reunion di Despedida pa e IV Weganan Suramericano di Hubentud 2026

Faltando apenas 15 dia pa inicio di e "IV Weganan Suramericano di Hubentud Panama2026" pa e delegacion di TEAMARU, a tene e Reunion di Despedida den presencia di tur federacion, entrenador, atletanan y nan famia.

E reunion aki ta un momento di celebracion, unda ta reconoce e atletanan cu a logra di obtene e oportunidad di bay e Weganan y representa no solamente Comite Olimpico Arubano (COA), si nos nos dushi isla di Aruba. Banda di esaki, ta comparti tur informacion importante manera estadia, dianan di biahe y e calendario competitivo.

Cada delegacion tin un hefe di mision, y pa Panama2026 lo conta cu Jonathan Wever pa lidera e grupo hunto cu e ekipo di COA cu lo tey pa asisti e diferente deportenan cu lo bay participa pa Aruba. Pa e Weganan aki, TEAMARU ta conta cu participacion di 6 diferente deporte: natacion, triatlon, atletismo, taekwondo, gimnasia artistica y pa prome biaha ahedres lo forma parti di e delegacion.

Un total di 13 atleta y un total di 27 miembro lo forma parti di e delegacion di TEAMARU.

COA ta sumamento feliz pa mira e grupo di hoben cu gran mayoria lo participa un evento di e nivel aki pa prome biaha y asina ta haci conoci di cerca cu e mundo Olimpico. Di parti di COA ta desea tur hopi exito y cu Aruba logra briya fuerte durante e IV Weganan Suramericano di Hubentud Panama2026.

Balchi di Salmou den Saus di Tomati

Ingrediente:
500 gram di salmou fresco sin cuero, ni weso
Pan raspa
1 webo
50 gramo di hariña
1 rama di parsley
Azeta di olijfi

Pa e saus di tomati
300 gram di tomati
1 siboyo mediano
1 djente di conoflok
1 pizca di sucu blanco
Salo
Black peper

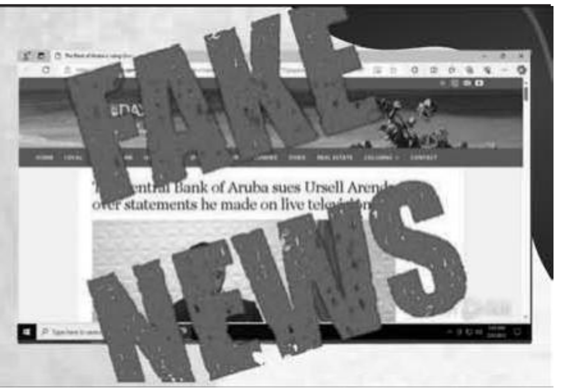
Preparacion
Corta e salmou den pida chikito
Den un bowl grandi, mescla cu e webo, e pan raspa, e parsley, salo y peper.
Forma e balchi cu e man y pasa den hariña
Hasa den un panchi durante 5 minuut te ora bira bruin, kita e exceso di vet cu papel di cushina.
Pela y pika chikito e siboyo y e conoflok. Hasa 10 minuut den un panchi te ora bira transparente.
Añadi e tomati tritura salo y peper y agrega un tiki sucu pa coregi e acidez di e tomati. Cushina riba candela abou pa otro 10 minuut.

APRIL 3, 4 & 6 | 7AM - 11AM
EASTER WEEKEND
ALL YOU CAN EAT BREAKFAST
$40 per person
RESERVATIONS TROUGH OPENTABLE.COM
JOIA BY IBEROSTAR
BUCATINI MARKET & CUCINA

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Austria lo prohibi uso di rednan social pa mucha bao 14 aña

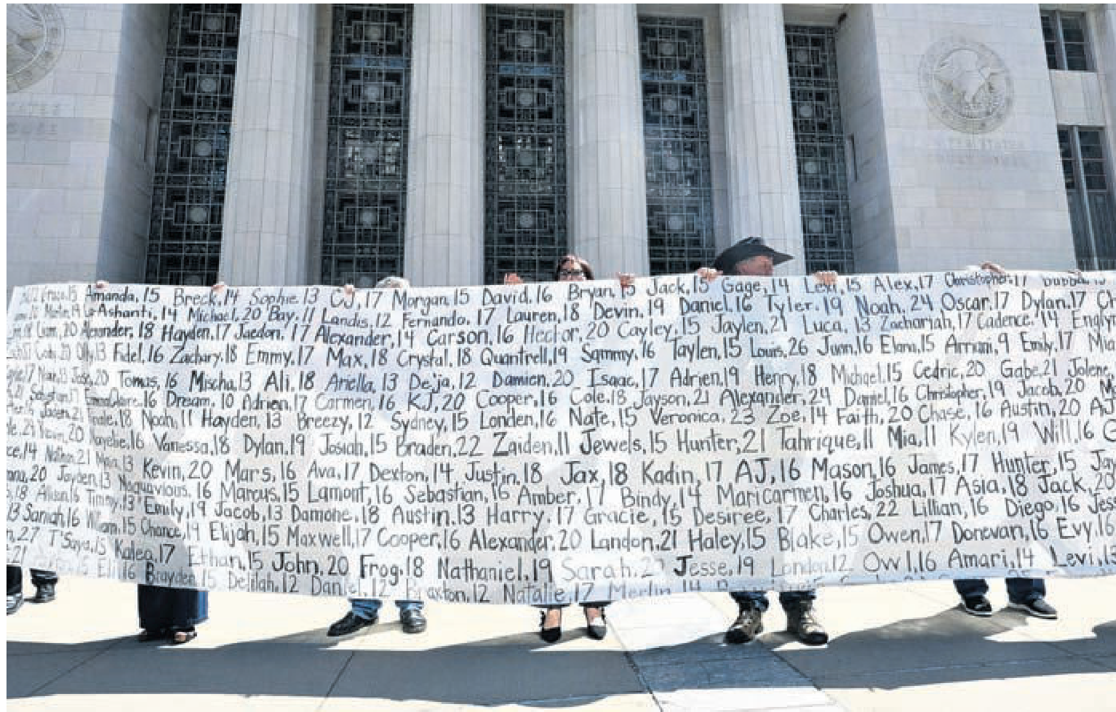
(AFP) - Austria a anuncia diahuebs cu pronto lo prohibi rednan social pa muchanan te cu 14 aña, bisando cu esaki a crea adiccion, a glorifca violencia, plama mal informacion y crea standard di beyesa cu no ta realistico.

"E ta casi imposible pa mayornan controla nan yiu su consumo" riba e plataformanan aki, cual ta diseña pa haci nan "deliberadamente dependiente," vice Canciyer Andreas Babler a expresa na un conferencia di prensa.

E pais di 9.2 miyon ta spera di por presenta e ley nobo aki "den zomer mes" pa asina e por drenta na vigor "lo mas pronto posible," el a declara.

Babler a bisa cu Austria lo tuma accion contra plataformanan usando "algoritmonan cu ta crea adiccion, genera ganashi y tin efectonan dañino."

Babler a bisa cu muchanan tabata "sin supervision den un mundo unda nan ta confronta, por ehempel, cu ideanan di beyesa cu no ta reealistico, e glorificacion di violencia, desinformacion y unda tambe nan ta manipula."

Sinembargo el a bisa cu te ainda no tin conseso entre e 3 partido den e coalicion na mando tocante e metodo di verificacion cu lo implementa.

Un experimento di 3 siman "sin telefon," lidera pa e ministerio di Educacion cu 72.000 studiante y nan famia, net a caba na Austria.

"E feedback cu nos tin ta cu esaki ta un tipo di experiencia pa e studiantenan y cu nan ta altanto di e efectonan dañino di nan consumi excesivo," minister di Educacion Christoph Wiederkehr a expresa na e conferencia di prensa.

Ademas di e prohibicion mes, e gobierno di Austria tin plan di introduci un vak obligatorio nobo yama "Media y Democracia," cu e intencion di yuda e studiantenan diferencia berdad for di mentira y reconoce intentonan anti-Democratico pa influencia.

E partido ultra derechista FPÖ, cual a bin prome den e eleccionnan legislativo den 2024 sin logra forma un gobierno, a denuncia e decision como un "agresion frontal contra libertad di expresion."

"Awo cu bosnan critico, media alternativo y forsanan patriotico ta hayando mas forsa riba rednan social, repentinamente nan kier impone prohibiciono y medidanan di censura," Parlamentario di e partido Katayun Pracher-Hilander a bisa.

Varios pais den e Union Europeo a anuncia nan intencion di introduci un edad digital pa un mayoria di rednan social manera Francia, Spaña y Dinamarca, mientras otrnan ta activamente considerando esaki.

Na Merca, Meta y Google a ser declara responsable diaranson pa contribui na un hoben su depreesion via Instagram y YouTube den corte civil di Los Angeles, cual tambe a declara cu e dos gigantenan di California tabata responsable pa no duna un advertencia suficiente na usuarionan hoben tocante e riesgonan di consumo excesivo, aunke nan tabata altanto di e peligro aki.

Diamars, un hurado na Santa Fe na Merca a haya Meta reesponsable pa pone den peliger e usuarionan menor di edad di Facebook y Instagram. Y manera esaki tin un gran cantidad di caso cu ta andando contra gigantenan di plataformanan di rednan social, cual su resultado ta anticipa di ta impacta significantemente pa e decision recien contra Meta y Google.

Turkia ta blokea cuenta riba X di reportero di AFP

(AFP) - Oficialnan Turco a blokia e cuenta di X di un corespondiente di AFP basa principalmente na e parti Kurdo di e pais, AFP a nota diabierna.

"E cuenta di reportero Mahmut Bozarslan (@mahmutbozarslan) a ser blokia" bao e pais su seguridad nacional y orden publico, EngelliWeb, un plataforma cu ta monitor websitenan y rednan social a detaya.

"Mi no tin idea di e motibonan cu a resulta den e blokeo aki," Bozarslan a bisa, ken ta basa na Diyarbakir, e ciudad principal den e region unda mayoria ta Kurdo.

Su rapportnan mas recien a cubri e celebracionnan di maart 21 Newroz marcando e aña nobo Kurdo.

Gruponan di derechonan di media basa na Paris Reporters Without Borders (RSF) a condena e decision como censura. Ankara tin desde october di 2024 negociando un proceso di pas cu e partido porihibi Kurdistan Workers Party (PKK).

A detene su fundador Abdullah Ocalan den 2025 pa e grupo por kibra, cabando 4 decada di violencia cu a tuma alrededor di 50.000 bida y a busca refugio den metodonan democratico pa avansa e causa Kurdo.

E plataforma sinembargo a cumpli cu e peticion di autoridadnan Turco pa medio di haci esaki inaccesible dentro di e pais.

BONDIA ARUBA

Mision Artemis II di NASA lo ser lansa despues di decadanan di retraso y memey di critica tocante costo

(Infobae) – E vuelo tripula lo marca regreso di astronautnan Mericano na orbita lunar despues di mita siglo y lo pone na prueba sostenibilidad di e plan espacial ambicioso den cara di problema financiero y tecnico.

Programa Artemis di NASA ta enfrenta su momento mas costoso mientras e ta prepara pa mision Artemis II, den cual pa prome biaha den mas cu 50 aña un nave tripula lo bolbe orbita Luna, den un intento pa sostene plannan di exploracion y silencia criticonan pa su historia di sobrecosto, retraso y problema tecnico.

E lansamento, spera pa diaranson for di Kennedy Space Center, lo inclui vuelo di cuater astronaut riba nave Orion durante un trayecto di 10 dia rond di Luna. Esaki lo marca cuminsamento di un era nobo den exploracion tripula. Continuidad lo depende en gran parti di exito di e mision aki.

Un informe di Office of the Inspector General di NASA ta proyecta cu costo total di programa Artemis lo yega na USD 93 biyon te aña fiscal 2025, un cifra cu ta supera su presupuesto original. Cada lansamento di Space Launch System (SLS) y nave Orion ta calcula na USD 4,1 biyon.

Desaroyo di SLS a rekeri aproximadamente USD 24 biyon desde su aprobacion te e vuelo di prueba no tripula di Artemis I na 2022. Tocante capsula Orion, esaki a costa mas cu USD 20 biyon desde 2006.

Sobrecosto y acumulacion di retraso a genera critica riba e programa. Casey Dreier, hefe di politica espacial na organisacion cientifico sin fin di lucro The Planetary Society, a splica cu mester a lansa e raket tabata na 2016 y costa USD 5 biyon, pero awo costo ta rond USD 20 biyon y lansamento a tuma luga hopi mas laat cu spera.

Ademas, un auditoria di Government Accountability Office (GAO) di Merca a determina na 2023 cu alto funcionarionan di NASA ya ta clasifica e programa como insostenibel "na nivel actual di costo".

Meta di Artemis: presencia humano y economia lunar di largo plaso

Programa Artemis ta busca establece un presencia humano riba Luna, desaroya un base pa experimento cientifico, explota recurso manera ijs di awa — cu por sirbi como fuente di combustibel — y prepara tecnologia y ekipo necesario pa futuro misionnan na Mars.

Administrador di NASA, Jared Isaacman a declara diaranson cu e agencia ta anticipa inverti USD 20 biyon den construccion di e base lunar.

Algun voz ta considera cu e regreso na Luna ta ripiti esfuersonan di pasado. Parti di publico, algun miembro di Congreso y ex-funcionarionan di NASA ta bisa cu recursonan mester ser dirigi pa exploracion mas profundo di sistema solar.

Pamela Melroy, subadministrador di NASA entre 2021 y 2025, a defende e strategia señalando e "balor di establece un presencia humano a largo plaso riba superficie lunar y probecha ijs di awa como recurso pa fabrica combustibel".

Melroy a aclara cu e desafio actual no ta den un competencia pa "pone pia riba Luna", sino den defini principionan cu lo guia exploracion humano mas leu di Tera.

Critica tecnico: retraso, riesgo di seguridad y legado di e shuttle

Origen di Space Launch System ta tanto politico como tecnologico. Despues cu transbordadornan espacial a ser retira na 2010 y 2011, Congreso di Merca a exigi cu e raket nobo mester usa componentenan di e programa anterior.

Meta tabata pa preserva trabao den estado nan manera Florida, Alabama y Utah. E decision aki a causa continuidad di e mesun personal y tayernan cu tabata existi desde añanan 70. Dreier a bisa cu "no ta un programa di 15 aña. Ta un programa di 50 aña, cu e mesun personal y tayernan di añanan 70". Segun e analista, e tipo di decisionnan aki a mantene SLS bibo pesar di fayo ripiti y aumento di presupuesto.

Problema tecnico a sigui den cronologia di e programa. Uso di hidrogeno likido, un combustibel scogi pa su limpiesa aunke dificil pa contene, a causa fuganan cu a retrasa tanto mision Artemis I na 2022 como lansamento di Artemis II e aña aki. Dreier a splica cu Congreso a freeze un diseño pensa pa otro epoca y otro tipo di nave, loke a contribui na e desafionan aki.

Tocante seguridad, nave Orion a mustra vulnerabilidad den su escudo termico despues di vuelo no tripula di Artemis I den cual a detecta problema. NASA a identifica cu material externo a permiti gas acumula y aumenta presion den e plachinan, causando daño.

Esnan responsable a dicidi mantene e diseño actual pa Artemis II y modifica trayectoria di reentrada di e nave pa reduci exposicion na temperatura maximo. Isaacman a declara na januari cu e tin "pleno confiansa den e escudo termico", y astronaut Reid Wiseman a bisa durante un evento na juli: "Si nos sigui e ruta di reentrada plania pa NASA, e escudo aki lo ta sigur pa bula".

Intervalo entre misionnan tambe ta genera debate. Casi cuater aña a pasa desde Artemis I, mientras planificacion original tabata contempla un espera di dos aña despues di Artemis II pa siguiente vuelo. Segun criticonan, e retraso aki ta limita aprendisahe y aumenta riesgo.

Schedule nobo y reaccion na carera espacial cu China

Actividad espacial di China a pusha Merca pa prioritisa mantene su posicion lider. Isaacman a adverti durante un evento publico cu "holoshi ta core den competencia entre gran potencianan, y exito of fracaso lo ser midi den luna, no den aña".

Pa acelera calendario, NASA a informa cu mision Artemis III, originalmente plania pa aterisa riba Luna na 2028, lo ser limita na pruebanan tecnologico den orbita abao den mita di 2027. Aterisahe lunar lo depende di un modulo construi pa SpaceX of Blue Origin, cu mester acopla cu Orion den orbita lunar. E meta aki awo ta move pa Artemis IV na 2028.

Plan renoba di Isaacman ta contempla aumenta frecuencia di lansamento pa un cada 10 luna, en contraste cu ritmo anterior di tres aña pa cada mision. Exito di Artemis II lo ta clave pa valida e cambionan aki.

Desafio final di Artemis II, cu tripulacion componi pa Reid Wiseman, Christina Koch, Victor Glover y Jeremy Hansen, lo pone na prueba no solamente e tecnologia, sino tambe viabilidad politico y financiero di e programa mas ambicioso di exploracion lunar Mericano den cinco decada.

Chauffeur burachi a baha caminda dal auto staciona y bolter

Diahuebs anochi a drenta informe di un accidente unda un auto a bolter na Spaanslagoenweg, mesora a dirigi tanto polis y ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e dama chauffeur bao influencia coriendo un Nissan March a baha caminda dal auto staciona y bolter.

Na yegada di e ambulance, e dama chauffeur a bisa cu e no ta herida. Polis a test e dama y a bin resulta cu el a surpasa e nivel permiti y a detene pa core auto bao influencia causando un accidente.
Ambos auto a keda bastante destrui.

Polis mester a presenta pa asina logra saca afor un accidente cu declaracion contradictorio

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na e crusada di Stadionweg cu Avenida Milio Croes, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu tabata tin declaracion contradictorio. Polis a logra haci su investigacion y a logra saca con realmente e accidente a sosode. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Chauffeur di pick-up no a ripara cu e van su dilanti a para y a dal su tras

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na rotonde Cumana, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un pick-up no a ripara cu e van su dilanti a para y a bay dal su tras. Un persona den e van lo a resulta herida.
Na yegada di e first responder di ambulance nan a atende e dama na e sitio mes y no tabata necesario pa hib'e hospital.

Huramentacion y promocion di militarnan Caribense

E siman aki a marca un momento special pa personal militar Caribense. Soldadnan Curasoleño cu exitosamente a completa e Training Inicial Militar (EMV CARMIL) a keda huramenta oficialmente. Ademas, aspirant-korporaals di Training Vocacional Avansa (VVO CARMIL) – consistiendo di soldad Curasoleño (CURMIL) y soldad Arubano (ARUMIL) – a keda promovi na rango di corporal.

A huramenta 8 soldad di CURMIL y 5 soldad di ARUMIL na Aruba, y 7 aspirant-korporaal a keda promovi pa corporal.
Entre esnan presente na e ceremonia tabatin Gobernador di Corsou, prome minister di Corsou, y comandante di Marina den region Caribe.

E traning EMV tabata enfoca riba preparacion fisico y mental intenso. E soldadnan awo ta cla pa sirbi den mantene paz y seguridad den parti Caribense di Reino.

Na tur: Pabien!

BONDIA ARUBA

Trump ta bisa cu Merca talbes lo no t'ey pa NATO ora mester

(AFP) – Presidente Mericano, Donald Trump diabierna a reitera su decepcion cu aliadonan di NATO tocante nan rechaso pa manda ehercito pa yuda sigura Estrecho di Hormuz, y a bisa cu Washington por no yuda nan den futuro ora nan pidi esaki.

"Nan djis no tabat'ey," el a bisa na un forum di inversion na Miami. "Nos a gasta centenares di biyones di dollar pa aña riba NATO, centenares, protegiendo nan, y nos semper lo tabat'ey pa nan, pero awo, basa riba nan accion, ta parce mi cu nos no mester t'ey, toch?"
"Pakico nos lo t'ey pa nan si nan no t'ey pa nos? Nan no tabat'ey pa nos."

Desde comienso di e ofensiva di Merca y Israel contra Iran un luna pasa, Trump ripitidamente a expresa frustracion pa e falta di sosten y duda di aliadonan Occidental pa compromete forsa pa yuda habri back e Estrecho di Hormuz, un via clave riba lama pa exportacion di gas y petroleo di Golfo, vulnerable pa atakenan di Iran.

Trafico door di e via acuatico a keda virtualmente den un paro total, resultando den un aumento global di prijs di energia.

Seis poder clave, incluyendo Reino Uni, Francia, Alemania y Hapon ta bisa cu nan ta cla pa "contribui esfuersonan apropia" pero no a haci ningun compromiso.

Trump a reserva algun di su critica mas fuerte pa e Organisacion di Tratado Nort Atlantico. Siman pasa, el a yama su otro miembronan pa "COBARE" y a declara cu e aliansa ta un "tiger di papel" sin Merca.

Diahuebs, el a bisa riba su plataforma Truth Social cu Merca "no mester nada di NATO."
"Nacionnan di NATO a haci absolutamente nada pa yuda cu e nacion lunatico, awo militarmente decima, di Iran."

Agente di Servicio Secreto Mericano protegiendo Jill Biden a tira su mes na su pia

(AFP) – Un agente di Servicio Secreto Mericano asigna pa protege Jill Biden accidentalmente a tira su mes na su pia mientras e tabata escolta e ex-prome dama door di aeropuerto internacional di Philadelphia, un oficial familiar cu e incidente a bisa AFP.

Despues cu AFP a tuma contacto pa confirmacion, un vocero di Servicio Secreto a bisa cu e agente "a sufri un herida cu no ta pone su bida na peliger despues di un descarga negligente mientras e tabata maneha un arma di servicio na Aeropuerto Internacional di Philadelphia." El a bisa cu e accidente a tuma lugar tiki despues cu 8:30am ora local.

Mientras no a bisa ken tabata protegiendo of na ki parti di curpa e agente a haya su herida, e vocero a bisa cu "no tabatin impacto riba movemento di e protegido [Biden] y nan no tabata presente na momento di incidente. No tabatin herida reporta na ningun otro individuo y e agente special ta ser evalua den un hospital den e area den condicion stabiel."

Ta bay tin un investigacion despues.

Rubio ta ataca Zelensky, cla pa desvia arma for di Ucrania pa Iran

(AFP) – Secretario di Estado Mericano, Marco Rubio diabierna a acusa presidente Ucraniano, Volodymyr Zelensky di gaña tocante exigencianan Mericano y a expresa apertura pa desvia arma di Kyiv pa sostene e atake di Merca na Iran.

Zelensky a bisa den un entrevista cu Merca tabata presionando Ucrania pa entrega e region oriental Donbas pa Rusia, cu a invadie cuatro aña atras, prome cu finalisa cualkier garantia di seguridad post-guera pa Kyiv.

"Esey ta un mentira," Rubio a bisa reporteronan contestando tocante declaracionnan di Zelensky.
"Mi a mir'e bisa esey, y ta lamentable cu e lo bisa esey, pasobra e sa cu esey no ta berdad," Rubio a bisa na Paris despues di combersacionnan di e Grupo di Siete democracia industrialisa. "Loke a bis'e ta lo obvio: garantia di seguridad no ta bay drenta na vigor te ora cu tin un fin na un guera, pasobra de lo contrario bo ta involucrando bo mes den e guera," Rubio a bisa.
"Esey no tabata mara na, a menos cu e entrega teritorio," Rubio a bisa. "Mi no sa pakico e ta bisa e cosnan aki. No ta berdad."
E atake contra Zelensky tabata specialmente notorio biniendo di Rubio, un ex-senador skerpi cu en gran parti ta duna mas sosten na e causa Ucraniano cu otronan den circulo di presidente Donald Trump.

Den un escena cu a bay viral na februari aña pasa, Rubio a sinta molestia den Oficina Oval mientras Trump y vicepresidente JD Vance a zundra Zelensky, bisando cu e tabata malagradecido pa asistencia Mericano.

Recientemente, Trump a bolbe critica Zelensky, bisando cu e mester acepta compromiso y a compar'e desfaborablemente cu presidente Ruso, Vladimir Putin.

Rubio a bisa cu Merca ta habri pa cambia asistencia for di Ucrania despues cu Merca y Israel a ataca Iran. "Nada a keda desvia ainda, pero por," Rubio a bisa.
"Si nos mester algo pa Merca y ta Mericano, nos ta bay want'e pa Merca prome."

Pero el a bisa cu ainda no tin un cambio den e asina-yama Lista di Rekisito Priorisa pa Ucrania, un iniciativa di NATO estableci despues di regreso di Trump, den cual aliadonan Europeo ta financia arma solicita pa Ucrania cu ta cumpra for di Merca.

Exprodesk ta Lansa Workshop di 3 Dia:

"Creatives Without Borders: Turning Creativity into Export Opportunities"

Departamento di Asunto Economico, Comercio y Industria (DEACI), pa medio di su unidad Exprodesk, ta anuncia e workshop di 3 dia "Creatives Without Borders: Turning Creativity into Export Opportunities."

E workshop aki ta enfoca riba yuda creativonan local explora con nan talento por bira un oportunidad internacional y crea ingreso for di mercadonan pafo di Aruba. Participacion ta completamente gratis!
Durante tres dia, participantenan lo haya conocemento riba areanan esencial pa explora oportunidadnan di exportacion creativo:
Dia 1 (15 April, 6pm-8pm) – Your Creativity Is a Product: Understanding Creative Exports
Participantenan lo siña con por considera nan creatividad como un producto pa exportacion. Lo discuti modelonan manera servicio digital, licencia, colaboracion internacional y benta di contenido creativo.

Dia 2 (16 April, 6pm-8pm) – From Art to Income: Monetization & Market Access
E sesion aki lo enfoca riba con creativonan por genera ingreso internacional. Participantenan lo explora "monetization models", prijs pa clientenan internacional, y con pa identifica mercadonan realista pa nan producto of servicio creativo.

Dia 3 (17 April, 6pm-8pm) – Protect, Position & Prepare: Your Next Steps as a Creative Exporter
E ultimo dia lo enfoca riba proteccion di trabou creativo, basenan di propiedad intelectual, y con pa posiciona bo creatividad pa audiencia internacional. Participantenan lo haya guia practico pa prepara nan pa e siguiente paso den mercado internacional.

"Creatives Without Borders" ta habri pa:
Artista, musico, escritor
Diseñador y "creative freelancers"
"Creative entrepreneurs" cu kier explora mercadonan internacional

E iniciativa aki ta contribui na diversificacion di exportacion di Aruba door di desaroya e sector creativo. Door di combina conocemento practico cu guia di expertonan, e workshop lo yuda creativonan identifica oportunidadnan internacional y prepara nan pa drenta den mercadonan global.

Detayenan di e Evento
Fecha: 15 pa 17 di April, 2026
Orario: 6pm pa 8pm
Luga: L.G. Smith Boulevard 160, Second Floor, Room C
Organisado: Exprodesk – Departamento di Asunto Economico, Comercio y Industria (DEACI)
Registracion: https://cutt.ly/Creatives26
Contacto: g.pais@deaci.aw

Resultado Sorteo
27 maart 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0523	4929	7623	9739
2716	9148	SUPER5	8973
5164	5727	-	4873

MERDIA	ANOCHI
CATOCHI Sorteo # 4930	CATOCHI Sorteo # 8810
9659	2302
8163	1842
5936	2773
MULTI-X X3	MULTI-X X5
BIG 4 Sorteo # 4930	BIG 4 Sorteo # 7854
9593	8124
MULTI-X X2	MULTI-X FP
1OFF Sorteo # 2986	1OFF Sorteo # 2559
4369	6075
ZODIAC Sorteo # 4930	ZODIAC Sorteo # 6613
5454	2186
Virgo	Scorpio
LUCKY 3 Sorteo # 1804	LUCKY 3 Sorteo # 1543
569	147
MULTI-X FP	MULTI-X X2

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	120.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA: 04-08-11-13-17

Sorteo # 7136		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	62.000,-
9	x Match 4	
284	x Afl 8,00	

MINI MEGA: 04-11-13-18

Sorteo # 1856		Mega Ball 02
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	425.000,-
9	x Afl. 500,00	
99	x Afl 50.00	
142	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS: **Afl 675.000,-**

KORSOU Sorteo #

Sorteo #

Programa di divino misericordia na nos isla TV Canal 23

Pa un charla interesante tocante e dia cu nos Señor a pidi 14 biaha, esta "Diadomingo di Divino Misericordia" y tambe pa e programa "Dile a todas las almas acerca de Mi misericordia", tur ruman ta keda cordialmente invita pa sintonisa Nos Isla TV canal 23.

Lo presenta e charla "Diadomingo di Misericordia" na tres diferente idioma :

- 6 di april na Spaño
- 7 di april na Ingles
- 8 di april na Papiamento
- 9 di april e programa "Dile a todas las almas acerca de Mi Misericordia" .

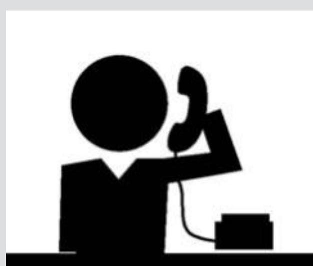
Tur e programanan ta cuminsa pa 9:00 P.M.

Ta celebra e "Diadomingo di Divino Misericordia" e prome diadomingo despues di Pasco di Resureccion.

Nos Señor a bisa na Santa Faustina cu a pesar di Su pasion amargo, hopi alma lo bay perdi. E dia aki ta nan ultimo speransa di salbacion, Hesus a bisa.
Soeur Gaudia Skass, kende ta pertenece na mesun Congregacion cu Santa Faustina tabata forma parti di dje, lo presenta e charla.

Por fabor comparti e informacion aki cu otro ruman. Hesus a bisa na Santa Faustina cu hopi alma lo wordo salba door di e obra aki.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Oduber :	Seroe Preto:
Tel. 582 1780	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	**911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Burkina Faso ta condena ex-minister pa labamento di placa

(AFP) - Un ex minister di gobierno na Burkina Faso a keda sentencia na 5 aña den prison diabierna pa labamento di fondonan publico, segun decision di corte mira pa AFP.

E decision ta sigui un caso anterior den cual 4 ambetnaar di e mesun ministerio a keda sentencia den fin di 2024 na prison pa e labamento di fondonan cu tabatin intenion di sostene e personanan vulnerable y esnan afecta pa violencia jihadista.

E 4 empleado a desafia e acusacionnan mientras tambe a denuncia nan superior, incluyendo ex minister di accion humanitario Laure Zongo Hien, acusando cu nan tambe a beneficia di e fondonan malversa.

Diabierna, Zongo Hien a keda sentencia na Ouagadougou High Court na 5 aña den prison pa labamento di fondonan publico, enrikecemento ilicito y labamento di placa involucrando alrededor di $61.400, e decision ta declara.

E ministerio su ex director di maneho financiero, Ye Yake Camille, tambe den huicio, a keda declara culpable di e mesun ofensanan pero cu sumanan mas grandi di placa.

El a keda sentencia na 11 aña den prison y un boet di 462 miyon franc CFA.

E dos asociadonan tambe a ricibi sentencia respectivamente di 5 aña den prison y 15 luna di prison suspendi. Nan tin 15 dia pa apela y un orden di detencion a keda emiti pa Zongo Hien, en tabata ausente na momento di tende sentencia pa motibonan di salud, segun su consehero.

Burkina Faso su lider di junta Capitan Ibrahim Traore, ken a drenta na mando den un golpe de estado den September 2022, a bisa cu e lucha contra jihadistanan, corupcion y mal gobernacion ta entre su prioridadnan top.

Sinemargo, e pais a sigui sufri di violencia pa militantenan arma afilia cu Al-Qaeda y Islamic State group den varios parti di su teritorio desde 2015.

GARAGE SALE
Herments, tools, cos di cas
(no paña)
Seroe Blanco 10
Tel. 743 3460
220195

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero pasahero.

Temperatura maximo 32 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 37 grado Celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 6:51pm
Subida di solo : 6:39am

Biento:
Modera for di direccion oost-noordoost te oost-zuidoost; Forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga; Forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
E extension di e area di presion halto riba Atlantico lo domina e weer den region.

Esaki lo stroba desaroyo di nubianan cu por produci awasero manteniendo e weer generalmente seco.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protegi di costa: Keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid protegi: trankil, 1 te 2 pia.
Na partinan zuid no protegi: trankil te modera cu olanan alrededor di 2 pa 3 pia, localmente 4 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Generalmente modera cu olanan alrededor di 5 pa 6 pia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos ser stima;

Sr. Norman Silo Ridderstaat
Mihor conoci como: "Buchi"
*04-09-1937 - †23-03-2026

Na nomber di su:
Esposa:
Sra. Lydia Acosta y famia

Yiu:
Jose "Luis" Ricardo Ridderstaat

Nieta(o): Monifah Bromet, Trey Viotty

Mama di su yiu:
Francisca Buten

Mayornan:
†Felipe y †Supriana Ridderstaat- Rhoides

Rumannan:
†Petra Ridderstaat y famia
†Olga Maduro y famia
†Aura Martinus y famia
†Lucia Ridderstaat y famia
†Rafael Ridderstaat y famia
†Dominico Ridderstaat y famia
Rosa Martina y famia
Palmira Ridderstaat y famia

Sobrino stima:
Sr. Felipe Ridderstaat y famia

Demas Sobrino(a), primo(a)nan, cuña y swa, comer y compernan, omo y tantanan, amigonan, bisiña y conocirnan

Demas famia: Ridderstaast, Acosta, Bromet, Viotty, Buten, Rhoides, Leest, Maduro, Martinus, Martina, Ras, Trimon, Jacobs, Arias, Geerman, Tromp, Mora, Farro, Boekhoudt, Giel, Irausquin, Martes, Kock, Silvania, Kelly, Leonard, Solognier, Loopstok, Albertsz, Stuart, Gavidia, Lacle, Figaroa, Mora-Arias, Rasmijn, Franken, Boezem, Kwidama, Frias, Hernandez, Morris, Fernandez, Dell, Britten, Roza, Kemp, Bermudes, Wever, Ridderstap, Thiel, Sapuano, Winklaar, Vrolijk

Nos ta invita tur famia y conocir pa asisti na e acto di entiero cu lo tuma lugar diasabra 28 di maart 2026 pa 9:00 pa 11:00 am na Aurora Funeral Home y despues lo sali pa Santana catolico na Noord.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos ta pidi nos disculpa si nos por a lubuida algun famia of persona den nos tristeza.

OLIVE TREE
FUNERAL CARE & CREMATORY

"Señor ta mi Wardador, pues mi'n tin falta di nada; Den cunuku di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa. E ta guiami den caminda drechi fiel na su nomber." Salmo 23
Cu hopi tristeza na nos curason , pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anunsia fayesimento di nos mama, suegra, wela, bisawela , ruman, Tanta, amiga stima :

Marianita Adriana Bislik Filiciana "Nita"
†14 juli 1950 - + 23 maart 2026

+ Mayornan:
Sixto Filiciana
Anserma & Edmundo Adrian "Booshi Wever Maduro
Casa:
Estanislau Ramon Mario "Mai" Bislik
Yiunan:
Silvester "Junny" Bislik & Marisol Bislik Rodulfo
Cheffry "Cheppy" Bislik & +Elvira "Gila" Dijkhoff & yiunan
Juan Nicolaas "Nick" Bislik
Felipe "Checo" Wernet & Grace Barcha
Adry-Ann Bislik & Jason Kelly
Manera yiunan:
+ Desiree Thiel Leo & Romaldo Thiel
Robert Leo
Giondrick Hieroms
Nietonan:
Gerald "Gege" Bislik
Charmaine Bislik & Gregory Manuel
Cheffry "Cheppito" Bislik & Zylienne Fluonia
Charlaine Bislik
Amy-Jane Wernet
Charjaine Bislik
Jayron Kelly
Jaymerson Kelly
Jayderick Wederfoor
Daynah Wederfoor

Manera Nieto:
Geron "Otty" Filiciana
Rudxiengelley Filiciana
Jonathan Dap
Jedion Farro
Axel Croes

Bisanietonan: Devin & Ian
Rumannan:
Gloria Maduro & Famia
Nico Filiciana & Famia
Rosita Filiciana & Famia
Natasha Wever & Famia
Kenneth & Gladys Wever Perez & Famia
Sita Dorothal Dirksz & Jani Dorothal & Famia
Rosalba Cataño & Boei Hernandez y Famia
+Chido Filiciana
+Charlie Filiciana
+Eddy Filiciana
+Tommy Filiciana
+Nate &+Omaira Hernandez Cuba &Famia
+ Richi Filiciana & Famia
Tanta: Corina Filiciana
Y demas Tanta y omonan y famia
Y demas Tanta y omonan grandi y famia.
Swa & Cuñanan:
+ Leoncio "Jonchi" Bislik & +Cathrin Petrochi & Famia
Rosario "Sa Si Sa" Bislik & Gichi Bislik Feliciano & Famia
+ Lidwina "Dina" Bislik
Bernadina "Poppy" & John Gilhuys Bislik & Famia
Ihanan:
Angelina De Cuba & Famia
Raisa Hernandez & Famia
Kenneth Croes & Famia
Roderick Hernandez & Famia
Ayudante:
Edith Ospina & Famia
George Croes & Famia
Tico Croes & Famia
Valemir Filiciana & Famia
Vera Dirksz & Famia
Jeanine Monart & Eric Oehlers Famia
Johnny Tromp & Famia
Anthony Jonjo Hernandez & Famia

Demas subrino/subrinanan, prima/primonan, famia, bisiña y conocirnan,
Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia y conocir.

Ta invita tur famia, bisiña, amiga(o)nan y conocirnan pa compaña nos na e acto di Entiero cu lo tuma lugar Dialuna 30 Maart 2026 na Misa Inmaculada Concepcion na Santa Cruz.
Nos defunto stima lo ta reposa na Misa Inmaculada Concepcion di 9:00am pa 11:00am y Sigui pa un respons , despues lo sigui pa Santana Santa Maria Santa Cruz.

Adres di Condolencia tur anochi Hooiberg 10A

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega
E ta hiba mì na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa
Salmo 23

Cu inmenso tristeza den nos curason pero conforme cu Dios su boluntad y agradecido pa su bida y amor, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Frederica Susanna Tromp
Mihor conocí como: "Rika"
*24-05-1941 - †24-03-2026

Mayornan:
†Johannes Tromp y †Coleta Tromp

Yiunan:
Carin Croes
Charline Croes

Manera yiu:
Jose Manuel Vieira Alves

Nieta:
Jeslaine Vieira Alves y pareha

Manera nieta:
Jennyfer Geerman

Rumannan:
Arlinda Lacle
Catalina v/d Biezen
Glenda Tromp
†Edward Tromp y viuda Helena Tromp
Subrina y Subrinonan:
Germain Tromp y famia, Jerry Lacle y famia, Natalie Lacle y famia, Roderick Lacle y famia, Patrick Lacle, Darlene v/d Biezen y ffamia,Marlon v/d Biezen y famia, Sharisa Vrieswiik Tromp y famia, Cheritza Tromp y famia, Eugene Tromp y famia

Tanta y omonan, primo y primanan

Amigonan di cas: Maria Britten (Rica), Lucia Croes & Leoncita Croes, Michael Kransen, Aida Matos, Macario Kock

Demas famia:
Tromp, Croes, Vieira Alves, Lacle, v/d Biezen, Maduro, Jansen

Demas famia, bisiña y conocirnan

Si den nos tristeza nos por a lubida algún famia, amigo of ser keri, nos sincero disculpa.

Acto di entiero ta tuma luga dialuna 30 di Maart di 2 or pa 4or na Pro Cathedral San Francisco na Playa.

Nos ta lamenta cu despues di entiero, nos no ta ricibi bishita na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

“The Lord is close to the brokenhearted and saves those who are crushed in spirit.” Psalm 34:18

Following the passing of our beloved Althea York, we would like to share the details of her homegoing service.

Althea Maureen York
Sunrise 15 March 1960
Sunset 21 March 2026

She leaves to mourn her:

Daughter and husband:
Jamila Webb & Neil Verdurmen

Grandchild:
Nora Verdurmen-Webb

Siblings:
Karel O’neil York (deceased)
Cheryl York (deceased)
Astrid York (SXM)
Glenroy Davis (Curaçao)

Aunts & Uncles:
Beryl Arrindell & Family SXM
Irona Arrindell & Family
Ruth Arrindell (deceased) & Family
Beaulah Arrindell (deceased) & Family Aruba
James Arrindell (deceased) “Jimbo” & Family
Donald Hughes & children
Rev. Ovid Jermin (deceased) & Family USA
Ralph Jermin & Family USA
Rev. Yvonne Annum-Jermin (deceased) & Family USA
Ferdinand Jermin (deceased) & Family USA
Austin Richardson(deceased) (Great uncle)
Claudine Richardson (deceased) (Great aunt)

Nieces & Nephews:
Rodney York
Andy York
Lionel Bernard Scharbaai
Dayen Scharbaai
Freddy York
Ingrid York
Lenox Bryson
Jakira Bruinhard
Ifama Willems
Darryl York
Kizuwanda York

Great Nephew :
Chozynn Stewart York

Special thanks to caretakers:
Respaldo
Amada 60+ Care Services

She was related to:
York, Arrindell, Arndell, Arnell, Arrindell, Scott, Holiday, Hazel, Labega, Maccow, Richardson, Jermin, Dunkin, Gumbs, Webb, Alleyne, Duchene, Muller, Martin, Hughes, Marlin, Lynch, Richardson, Conner, Williams, Philips, Thompson & Morvan.

Date: March 31, 2026
Time: 2:00 PM to 4:00 PM
Location: Pray Funeral Home in San Nicolaas

For those unable to attend in person, the funeral service may be followed via livestreaming on Youtube: Obituary Aruba.

We thank you for your continued prayers, love, and support during this time.

Incertidumbre tocante crisis petrolero induci pa guera ta domina cumbre clave di energia

(AFP) – E conferencia di energia mas grandi na mundo a clausura na Houston diabierna cu e crisis causa pa e guera di Merca y Israel contra Iran dominando discusion – pero cu tiki pa mustra mas aleu cu un sentido prevaleciente di incertidumbre.

Un siman di reunion pa CERAWeek – yama e “Davos di Energia” – a mira alrededor di 10.000 ehecutivo y experto reuni pa discuti lo mas recien den nan industria.

“E industria ta subestimando e turbulencia geopolitico y riesgo geopolitico cu ta bin,” segun Mark Brownstein, vice-presidente di Fondo di Defensa Ambiental.

Diasabra ta marca un luna desde cu atakenan di Merca y Israel contra Iran a lansa un guera cu a absorbe e region, cu Iran tumando represalia contra paisnan di Golfo y Israel invadiendo Libanon.

Prijs di petroleo a aumenta despues cu Tehran esencialmente a blokea e Estrecho di Hormuz, treciendo e fluho di alrededor di un di cinco parti di suministro mundial di petroleo y gas den un paro.

Efectonan di e crisis tabata un tema central den e conferencia na Houston.

“E reverberacion cu esaki ta bay tin riba economia, riba hende, riba inflacion ta hopi preocupante,” segun Coralie Laurencin, un specialista di energia na S&P Global, organisadornan di e conferencia.

“Mi ta preocupa cu nos ta na caminda pa un periodo prolonga di instabilidad y incertidumbre,” segun Brownstein, “cu tin efecto secundario importante.”

CEO di Chevron, Mike Wirth a bisa un sala yen di hende dialuna cu prijs di petroleo no a absorbe completamente ainda e efectonan di e blokeo di Estrecho di Hormuz. E crisis tin implicacion global, y CEO di Shell, Wael Sawan a adverti cu escasez di energia – incluyendo gasolin y diesel – por cuminsa afecta Europa for di otro luna caba.

Diabierna, e bataya den Medio Oriente ainda tabata andando. Hasta ora e caba, ta bay tuma tempo pa productornan di petroleo repara infrastructura daña y reinicia facilidadnan.

Esaki ta particularmente cierto di Qatar, e di dos exportador mas grandi na mundo di gas natural likido (LNG).

“Nos ta reuni na un momento enorme di incertidumbre, di caos y instabilidad,” segun Jamey Rosenfield, fundador y co-presidente di CERA-Week, durante e evento di clausura diabierna.

Secretario di Energia Mericano, Chris Wright, kende tabata presenta pa apertura di e conferencia, a busca di duna siguransa, bisando cu administracion di Trump ta tumando medida pa aumenta suministro. Esaki ta inclui elimina sancion riba suministro di petroleo Ruso y Irani cu ya tabata riba lama. Wright a insisti cu e interupcion ta “temporal.”

Pero expertonan di industria a laga e conferencia sintiendo un falta di claridad tocante e caminda padilanti.

“Loke mi a scucha e siman aki ta cu niun hende sa con bo ta caba cu e problema principal, cu ta e guera,” Laurencin a bisa.

Rusia ta pasa resolucion den conseho di derecho di UN, pa prome biaha desde 2022

(AFP) – Rusia diabierna a pasa un resolucion den e Conseho di Derecho Humano di Nacionnan Uni (UN), pa prome biaha desde su invasion di escala completo na Ucrania, den loke observadornan a bisa ta señala un empuhe creciente pa drenta back riba escenario global.

E texto presenta pa Rusia tabata mustra simpel, solamente pidiendo paisnan celebra adecuadamente e di 60 aniversario di adopcion di convenionan internacional di derecho humano.

El a pasa cu 26 di e 47 miembro di e conseho votando na fabor, ningun voto contra, pero cu 21 abstencion, principalmente di paisnan occidental.

E aprobacion a marca e prome biaha cu un propuesta presenta pa Rusia ta keda aproba desde cu e pais a keda suspendi for di e conseho despues di su invasion di Ucrania na 2022.

Observadornan di e Conseho a bisa cu Rusia a usa un texto aparentemente inocente pa hacie dificil pa paisnan vota contra dje.

“E resolucion presenta pa Federacion Ruso ta un esfuerso cinico pa participa di nobo cu un cuerpo for di cual a keda expulsa cuatro aña atras,” segun Dave Elseroad, di Human Rights House Foundation, a bisa AFP. “Estadonan buscando pa promove y protege derecho humano mester ta prepara pa un posicion Ruso mas agresivo na e Conseho di Derecho Humano y den e sistema multilateral,” el a adverti.

Prome cu e voto, un representante Ruso a haci un yamado pa sosten di tur “pais pa cual preocupacion pa derecho humano no ta djis un slogan politico.”

Un cantidad di diplomatico occidental a hiba palabra pa bisa cu nan ta sostene completamente e Convenio Internacional riba Derecho Economico, Social y Cultural y e Convenio Internacional riba Derecho Civil y Politico (ICCPR) adopta pa e Asamblea General na 1966, pero cu nan no por vota pa e propuesta.

“Nos no ta considera apropia pa Rusia presenta e texto aki na e conseho na momento cu ta den violacion flagrante di hopi di su principio y balor conteni den e tratadonan aki,” embahador di derecho humano di Reino Uni, Eleanor Sanders a bisa e conseho.

Papiando den nomber di Union Europeo, embahador di Cyprus, Olympia Neocleous a resalta cu investigadornan nombra pa e Conseho a determina cu autoridadnan Ruso a comete crimen contra humanidad y crimen di guera na Ucrania.

El a critica Rusia su “falta di respet descarado pa standard universalmente reconoci di derecho humano.”

Rusia a bisa cu a sigura decenas di co-patrocinador pa su propuesta, cu varios pais hibando palabra pa critica esnan rechasando sosten pa e resolucion simplemente pasobra su autor tabata Moscu.

Representante di China a critica e “politisacion y polarisacion” intensificando na e Conseho, y a acusa cu “standard dobel ta cada bes mas rampante.”

Union Europeo ta cera acuerdo tocante reforma duanero pa fortalece control riba plataforma manera Shein y Temu

(Infobae) – Plataformanan di benta 'online' manera Shein y Temu lo ser obliga pa garantisa cu e productonan cu nan ta comercialisa den Union Europeo ta cumpli cu regulacion comunitario, segun acuerdo logra entre Parlamento Europeo y Conseho pa reforma politica duanero comun. E regimen nobo, cu ta apunta pa reforsa obligacion di responsabilidad di e gigantenan digital pa consumidornan, ta inclui multa pa esnan cu ta reincidi den incumplimento.

E reforma ta busca simplifica boetmentonan duanero, pero tambe fortalece vigilancia riba operacion di plataforma stranhero den mercado comun. Entre e medidanan, ta inclui creacion di un plataforma central pa maneho di dato y coordinacion reforsa bao liderazgo di Autoridad Duanero Europeo (EUCA), cu su sede lo ta na Lille, Francia.

Comisario di Comercio Maros Sefcovic a cualifica e pacto como un "paso transformador pa un sistema mas unifica y moderno". E propuesta, ainda pendiente di aprobacion formal, ta busca adapta regulacion Europeo na e realidad di comercio electronico y fortalece proteccion di consumidor.

Centro Europeo di dato duanero lo cuminsa opera pa comercio 'online' na 2028 y lo ta completamente funcional pa tur compania na 2031. Meta ta pa cu na 2034, e centro aki bira e unico punto di entrada duanero den Union, simplificando procesonan y reduciendo costo pa autoridad y compania.

Tarifanan duanero pa pakete chikito

Como parti di e transicion, Union Europeo ya a anuncia cu desde juli lo aplica un tarifa di 3 euro pa cada pakete di balor abao (menos cu 150 euro). Ademas, prome cu november 2026, ta bay agrega un tarifa di maneho pa compensa sobrecarga causa pa aumento di compra 'online'. E cobransa aki lo mester ser paga pa e plataforma of operador responsable, nunca pa e consumidor final, y su cantidad lo ser determina y revisa pa Comision Europeo.

Plataformanan digital manera Shein, Temu y Amazon lo ta bao di obligacionnan nobo. Nan mester informa e centro di dato duanero di cada transaccion asina cu esaki ser haci, permitiendo autoridadnan actua prome cu e producto yega frontera Europeo. Ademas, nan lo tin responsabilidad pa sigura cu articulonan ta cumpli cu tur legislacion Europeo, tanto fiscal como di seguridad.

Plataformanan cu no ta cumpli ripitidamente lo por enfrenta multa entre 1% y 6% di balor total di nan importacion den ultimo 12 luna. Nan tambe por perde status di operador confiabel y bira operador di riesgo halto, cu ta implica mas control y restriccion.

"Fin di impunidad" pa companianan infractor

Comision Europeo ta calcula cu solamente na 2025, 5,9 biyon producto di balor abao a drenta mercado comun, di cual 90% a bini for di China. E fluho grandi di paketenan aki a pone e sistema di control bao presion y a aumenta riesgo cu producto peligroso of ilegal ta yega na consumidor Europeo.

Pa prome biaha, e plataformanan lo mester ta estableci den Union Europeo of ta representa pa entidadnan basa den e bloc, pa preveni uso di companianan ficticio pa evita responsabilidad legal.

Organisacion Europeo di Consumidor a duna bon bini na reforma, señalando cu esaki ta representa "fin di impunidad" pa esnan cu tabata ignora reglanan di seguridad y competencia den e region.

G7 a pidi fin inmediato di atake contra poblacion den Medio Oriente y reapertura di Estrecho di Hormuz

(Infobae) – Den un declaracion conhunto, e grupo a urgi Teheran pa reestablece nabegacion liber den e paso maritimo clave pa comercio global.

Ministronan di Asunto Exterior di e G7 a pidi un stop inmediato di atakenan contra ciudadanonan den conflicto den Medio Oriente y a urgi Iran pa reestablece sin retraso libertad di nabegacion den Estrecho di Hormuz.

Den un declaracion conhunto, emiti na nomber di tur miembro di G7 — Alemania, Canada, Merca, Francia, Italia, Reino Uni y Hapon — tambe firma pa representante di diplomacia Europeo, Kaja Kallas, a exigi fin inmediato di atakenan contra poblacion civil y infrastructura civil.

"Nos ta reitera necesidad absoluto di reestablece permanentemente libertad di nabegacion sigur y sin restriccion den Estrecho di Hormuz", e texto a agrega.

Ministro di Exterior di Francia, Jean-Noël Barot a declara durante un conferencia di prensa despues di reunion na Francia: "E declaracion ta pidi fin inmediato di atakenan contra poblacion civil y infrastructura. Nada no ta hustifica ataca ciudadanonan deliberadamente den conflicto arma of haci atake contra facilidadnan diplomatico".

E texto no ta menciona e palabra "guera", sino ta referi na e "situacion" den Iran y Medio Oriente, casi un luna despues di comienso di bombardeo riba 28 di februari pa Merca y Israel contra Iran.

Firmantenan tambe a destaca e importancia di mitiga consecuencia di conflicto pa paisnan socio den region, poblacion civil y infrastructura critico, y a insisti riba e necesidad di fortalece coordinacion di ayudo humanitario.

Ademas, nan a trata e necesidad di promove aliansa diversifica y coordina iniciativa pa enfrenta efecto economico global di e crisis, particularmente interupcion den cadena di suministro den sectornan manera energia, comercio y fertilisante.

E declaracion conhunto, inicialmente no spera, a ser interpreta como un posible señal di tension transatlantico relaciona cu e conflicto entre Merca y Israel contra e Republica Islamico.

Presidente di Merca, Donald Trump, anteriormente a menasa di ataca facilidadnan energetico Irani, pero despues a cambia su posicion pa duna mas tempo pa negociacion cu, segun e, tabata andando.

Un tema central di e reunion, cu a tuma lugar rond di Paris, tabata e clausura de facto di Estrecho di Hormuz pa Iran, un punto strategico esencial pa suministro di energia y comercio global, cu su restriccion a causa un aumento drastico di prijs di energia mundial.

"Nos ta reitera necesidad absoluto di reestablece nabegacion liber, sigur y sin costo den Estrecho di Hormuz", e declaracion a enfatisa atrobe.

Durante e reunion, e ministronan a enfoca riba esfuerso pa "mitiga crisis economico global, manera interupcion den cadena di suministro di economia, energia, fertilisante y comercio, cu tin impacto directo riba nos ciudadanonan", nan a conclui.

The Aruba Ports Authority N.V. is publicly tendering:

Reconstruction "Fruit" Pier at Port of Barcadera.

According to the tender document: CAPEX PROJECT APA-PFAU-13A-25

Short Project Description

The project consists of the following activities:

The primary objective of this project is to rehabilitate the Fruit Pier by reconstructing the existing deck structure. The project aims to restore the structural performance and operational functionality of the pier while ensuring that the facility meets current safety and operational standards.

Through the implementation of the proposed works, the project seeks to:

- Extend the service life of the pier infrastructure.
- Improve the structural reliability and safety of the facility.
- Ensure the continued efficient operation of small-vessel activities within the harbor.
- Reduce the risk of operational disruptions caused by infrastructure deterioration.

The tender documents will be available from **March 30, 2026, up to April 02, 2026,** at the main office of the Aruba Ports Authority N.V. or via E-mail against a payment of **Afl. 250.00.**

The request for the tender document must include proof of transfer in the requesting email. Note that the cut-off time for receipt of request and proof of transfer is **April 02, 2026 , at 4:30pm local time.**

Bank Information:

Beneficiary: Aruba Ports Authority N.V.
CMB: 15267105 | **Aruba Bank:** 128710 | **RBC:** 7700000030549428
Description: TOR project nr. APA – PFAU –13A –25

For additional details of this tender, visit
http://www.arubaports.com/reconstruction-fruit-pier-at-port-of -barcadera
or **scan this QR code.**

Bahrain ta investiga morto di activista deteni

(AFP) - Bahrain a bisa diabierna cu e ta investigando e circunstancianan di e morto di un activista Shia den detenciono, agregando cu a aresta su persona pa "spionahe" di parti di Iran.

Un NGO basa na Londres, Bahrain Instittue for Rights and Democracy (BIRD), anteriormente a haci yamado pa un investigacion tocante e morto di Mohamed Almosawi di 32 aña, ken a aresta na un 'checkpoint' dia 19 di maart.

El a bisa cu su famia a ricibi yamada diabierna mainta pa colecta su curpa for di un hospital militar na e Reino di Gulf.

BIRD a publica potretnan cu ta mustra blausia y heridanan riba su cara, curpa y pia, "causando preocupacion serio cu el a ser someti na tortura prome cu su morto."
Almosawi tabata deteni "en conexion cu un caso di spionahe, comunicacion y transmision di informacion" na Iran su Revolutionary Guards tocante e pais su sitionan strategico "cu e meta di haci nan un blanco," e ministerio di Interior a bisa.

"Ministerio Publico su unidad di investigacion special ta investigando e incidente y verificando e circunstancianan di e herida ademas di e causanan cu a resulta den su morto," el a agrega.

MAREA
EASTER WEEKEND
APRIL 3, 4 & 6
11AM TO 3PM
15% OFF FOR LOCALS
All you can eat Brunch $69
Add all you can drink mimosas $35
Reservations through Opentable.com

Legislador Democrata Mericano ta enfrenta expulsion pa labamento di placa

(AFP) - Un miembro Democrata di Congreso Mericano ta enfrenta posible expulsion despues cu su comite di etica a declara cu e ta culpable diabierna di hinca fondonan publico den su cartera pa campaña.

Sheila Cherfilus-McCormick di Florida, ken ta rechasa e acusacionnan, a presenta dialuna na un audiencia publico dilanti e comite.

Despues di e sesion, miembronan Republicano y Democrata a vota durante anochi pa declara cu 25 di e 27 cargonan contra Cherfilus-McCormick "a keda comproba pa evidencia cla y convincente," segun un declaracion di e comite.

Un hurado federal a acusa e politico di 47 aña, su ruman homber y otronan den november di cargonan cu nan a horta $5 miyon den fondo di emergencia federal pa Covid-19, cual despues a laba y gasta den su campaña.

Cherfilus-McCormick a yama e cargonan "inhusto, sin base y un acusacion fraude" y a insisti cu "mi ta inocente."

Su huicio dilanti e hudiciario federal lo cuminsa den april y e ta enfrenta te hasta 53 aña den prison.

Den un declaracion manda pa AFP despues di e reunion cu e comite di eita, Cherfilus-McCormick a bisa: "Mi ta anticipa comproba mi inocencia."

E comite di etica a bisa cu e lo reuni atrobe den april "pa determina cua, si por, sancion lo ta apropia pa e Comite recomenda."

E congresista por enfrenta eora un voto dilanti henter Congreso prome cu su expulsion y varios miembro Democrata por uni e mayoria Republicano den sosten na esaki.

"Pa motibo cu a declara cu e ta culpable, e mester renuncia of keda expulsa," Representante Democrata Marie Gluesenkamp Perez a publica riba X.

Den december di 2023, e Cas di Representante a vota pa expulsa George Santos, un Republicano di New York declara culpable di crimennan financiero.

Despues cu Santos a pasa algun luna den prison den 2025, Presidente Donald Trump a anula su sentencia, bisando cu Santos ta victima di "maltrato horible."

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 28 MAART 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Aruba heropent debat over vervanging BBO door BTW na consultatie met IMF

Pagina 3

MEP-fractie bekritiseert minister Croes wegens gebrek aan gedetailleerde antwoorden

Pagina 2

Rechter verklaart beroep Natura Development niet-ontvankelijk wegens te late indiening

Pagina 4

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

MEP-fractie bekritiseert minister Croes wegens gebrek aan gedetailleerde antwoorden

Een politiek geschil over transparantie en verantwoording is opnieuw opgelaaid na de publicatie van de officiële antwoorden van de minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, Gerlien Croes, met betrekking tot een werkbezoek aan Nederland.

Het onderwerp draait om een reeks van 13 parlementaire vragen die enkele maanden geleden zijn ingediend door de fractieleider van MEP in het parlement, parlementariër Evelyn Wever-Croes. De vragen waren bedoeld om duidelijkheid te krijgen over het doel van de reis, de gehouden vergaderingen, de behaalde resultaten en de gemaakte kosten. Wever-Croes benadrukte dat dergelijke vragen een routinematig onderdeel vormen van de parlementaire controle op Aruba, met als doel ervoor te zorgen dat ministers verantwoording afleggen over hun officiële activiteiten, met name wanneer het publieke middelen betreft.

Volgens de officiële antwoorden is alleen de eerste vraag, over het doel van de reis, direct beantwoord. De minister verklaarde dat het bezoek diende om een vergadering van de Rijksministerraad bij te wonen. Voor enkele andere vragen werd herhaaldelijk verwezen naar het eerste antwoord met de formulering “zie vraag 1”, zonder aanvullende details te verstrekken, terwijl andere vragen als niet van toepassing (NVT) werden aangeduid of verwezen naar een “dienstreisverslag” als bron van informatie.

Dit leidde tot kritiek van de MEP-fractie, die de antwoorden als onvolledig en ontoereikend bestempelde. In een brief aan minister Croes, gedateerd op 25 maart 2026, reageerde de fractieleider op de antwoorden van de bewindspersoon en stelde dat deze niet voldeden aan de vereisten van correcte parlementaire verantwoording. In de brief werd benadrukt dat de vragen bewust waren geformuleerd om verschillende aspecten van de reis te behandelen, waaronder besluitvorming, samenstelling van de delegatie, kosten

en de informatievoorziening aan het parlement.

Na beoordeling van de antwoorden concludeerde MEP dat “feitelijk slechts één vraag is beantwoord”, terwijl de overige vragen geen inhoudelijke beantwoording kregen. De partij stelde dat het herhaaldelijk verwijzen naar één enkel antwoord geen volledige of betekenisvolle beantwoording vormt, zeker niet wanneer de vragen verschillende onderwerpen bestrijken.

In de brief onderstreepte Wever-Croes dat het recht van parlementariërs om vragen te stellen en volledige antwoorden te ontvangen een fundamenteel onderdeel is van de parlementaire democratie van Aruba. Transparantie en verantwoording zijn, zo stelde zij, geen optionele politieke keuzes maar wettelijke en constitutionele verplichtingen van iedere minister. De brief waarschuwde bovendien dat het niet individueel beantwoorden van vragen het vermogen van het parlement om zijn controlerende rol uit te oefenen ondermijnt.

De MEP-fractie heeft formeel verzocht dat de minister binnen drie weken volledige en gedetailleerde antwoorden verstrekt op alle 13 vragen, met als deadline 15 april 2026. De fractie gaf aan dat, indien niet aan dit verzoek wordt voldaan, gebruik kan worden gemaakt van andere parlementaire instrumenten om de kwestie aan te pakken.

De kwestie is inmiddels uitgegroeid tot een breder publiek debat, waarbij beide partijen verschillende interpretaties geven aan transparantie en rapportageverplichtingen.

De MEP-fractie bekritiseerde wat zij omschreef als een gebrek aan ernst in de antwoorden van de minister en benadrukte dat zonder volledige openbaarmaking het niet mogelijk is voor het parlement of het publiek om de noodzaak, effectiviteit of kosten van de officiële reis te beoordelen.

De kritiek komt in een bredere politieke context waarin vragen over transparantie en verantwoording steeds prominenter zijn geworden. Minister Croes staat de afgelopen maanden onder toenemende controle rond verschillende kwesties, waaronder reizen. In eerdere debatten hebben oppositieleden zorgen geuit over de financiering van officiële reizen en of alle relevante regels en normen zijn nageleefd.

Minister Croes heeft de kritiek van de oppositie verworpen en haar handelen verdedigd. In openbare berichten op sociale media suggereerde de bewindspersoon dat het aantal parlementaire vragen over reizen buiten verhouding staat tot vragen over binnenlands bestuur of mondiale ontwikkelingen die Aruba raken.

Zij gaf tevens aan dat informatie over vergaderingen van de Rijksministerraad reeds publiek beschikbaar is wanneer deze niet vertrouwelijk is, en suggereerde dat bepaalde gevraagde details via bestaande kanalen toegankelijk zijn.

De minister stelde bovendien de vraag of parlementsleden de reeds verstrekte informatie wel voldoende bestuderen. Zij gaf aan dat reisverslagen worden ingediend, maar dat parlementariërs ervoor kiezen deze niet te lezen.
“Wanneer een minister al zijn reisverslagen indient maar parlementariërs deze NIET willen lezen; ZIE VRAAG 1 !!!!!!”, aldus de minister.

Minister Croes voerde verder aan dat reisverslagen formeel niet verplicht zijn en stelde dat dergelijke verslagen in het verleden niet altijd werden ingediend door andere ministers, waarbij zij verwees naar ministers uit het kabinet-Wever-Croes. Ook suggereerde zij dat het parlement in eerdere gevallen niet vooraf op de hoogte werd gesteld van officiële reizen.

Het geschil onderstreept de aanhoudende spanningen tussen regering en oppositie over de interpretatie van normen rond transparantie en verantwoording op Aruba. Terwijl de minister wijst op naleving van bestaande rapportagepraktijken en de beschikbaarheid van informatie, benadrukt de oppositie het belang van directe, gedetailleerde en individuele beantwoording binnen het parlementaire proces.

De onbeantwoorde vragen over de reis naar Nederland betreffen onder meer details over ontmoetingen met instellingen of functionarissen, de onderwerpen die tijdens deze bijeenkomsten zijn besproken, of de reis is geïnitieerd door Aruba of externe partijen, en welke concrete resultaten of afspraken zijn bereikt. Daarnaast blijven er zorgen bestaan over het ontbreken van een gedetailleerd kostenoverzicht van de reis.

Met de deadline van 15 april in zicht, blijft het afwachten of minister Croes aanvullende antwoorden zal geven of dat de kwestie verder zal escaleren binnen het parlement. De MEP-fractie heeft aangegeven bereid te zijn aanvullende maatregelen te nemen indien nodig, waarmee zij het belang van deze kwestie onderstreept.

Het geschil weerspiegelt uiteindelijk een breder debat over hoe transparantie wordt gedefinieerd en toegepast binnen het politieke systeem van Aruba. Het benadrukt tevens de uitdagingen bij het vinden van een balans tussen administratieve praktijken en de verwachtingen van parlementaire controle.

Aruba heropent debat over vervanging BBO door BTW

Aruba heeft een nieuwe stap gezet in een van de meest besproken fiscale hervormingen van de afgelopen jaren: de mogelijke vervanging van de Belasting op Bedrijfsomzetten (BBO) door een Belasting over de Toegevoegde Waarde (btw). Minister van Financiën Geoffrey Wever bevestigde dat de regering in overleg is getreden met technische experts van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) om de haalbaarheid van een dergelijke overgang te onderzoeken.

Volgens de minister bevindt het traject zich in een verkennende fase. De IMF-missie richt zich op technische evaluaties, dataverzameling en overleg met belangrijke stakeholders binnen zowel de publieke als private sector. Het doel is om vast te stellen of Aruba inmiddels beter voorbereid is op de invoering van een btw-systeem dan in eerdere jaren.

De discussie over btw is niet nieuw. Het huidige BBO-systeem wordt al langer bekritiseerd vanwege het zogenoemde cumulatieve effect, waarbij belasting wordt geheven op bedragen die eerder al belast zijn. Dit kan leiden tot hogere prijzen voor consumenten en een verminderde concurrentiepositie voor bedrijven. Een btw-systeem zou deze dubbele belasting vermijden, doordat enkel de toegevoegde waarde per productiestap wordt belast.

Eerdere pogingen om btw in te voeren werden echter uitgesteld, vooral vanwege zorgen over inflatie. In 2022 werd nog berekend dat invoering van btw tot een prijsstijging van meer dan 10 procent kon leiden, in een periode waarin de inflatie al hoog was door internationale factoren zoals verstoringen in de toeleveringsketen en de oorlog in Oekraïne.

De regering stelt nu dat de economische omstandigheden zijn veranderd. In het regeerprogramma 2025-2028 is opgenomen dat de belastingbasis moet worden verbreed en dat de vervanging van BBO door btw opnieuw wordt onderzocht. Daarbij benadrukt Wever dat een eventuele hervorming niet mag leiden tot een hogere belastingdruk voor burgers en bedrijven.

Opvallend is de brede consultatie die plaatsvindt. De IMF-experts voeren gesprekken met onder meer de belastingdienst, douane, het CBS, de Centrale Bank en vertegenwoordigers van de toerismesector. Juist die sector wordt als cruciaal gezien, aangezien veranderingen in het belastingstelsel directe gevolgen kunnen hebben voor prijzen en concurrentiekracht.

Tegelijkertijd groeit het debat, zowel politiek als economisch. Waar voorstanders wijzen op meer efficiëntie en transparantie, waarschuwen critici voor mogelijke nadelige effecten, vooral voor huishoudens met lagere inkomens.

Vooralsnog is er geen definitief besluit genomen. De huidige fase moet vooral de basis leggen voor een bredere maatschappelijke en politieke discussie. Wel is duidelijk dat de mogelijke invoering van btw een fundamentele verandering zou betekenen voor het belastingstelsel van Aruba.

De komende maanden zullen bepalend zijn voor de richting die Aruba kiest in zijn fiscale beleid.

FUDA wil laatste wensen mogelijk maken met eigen wensambulance

Deze week heeft Fundashon Ultimo Deseo Aruba (FUDA) een oproep gedaan aan de Arubaanse gemeenschap om te helpen bij de aanschaf van een wensambulance uit Nederland. In een bericht op sociale media benadrukte de stichting dat dit een belangrijke stap zou zijn om over een eigen ambulance te beschikken en zo begunstigden beter van vervoer te kunnen voorzien.

De oproep volgt nadat FUDA de mogelijkheid kreeg om een zogenoemde "wensambulance" uit Nederland over te nemen. Dit jaar stappen Nederlandse ambulancebedrijven over op nieuwe voertuigen en worden oudere ambulances beschikbaar gesteld. Volgens voorzitter Renate Raven zijn deze ambulances van goede kwaliteit en geschikt voor het werk van de stichting. Ze worden echter niet gratis aangeboden, waardoor fondsenwerving noodzakelijk is.

FUDA: laatste wensen vervullen

De stichting bestaat pas 2,5 jaar en heeft inmiddels 13 wensen vervuld van mensen met een terminale ziekte of beperkte mobiliteit die afhankelijk zijn van ambulancevervoer. Volgens Raven is het doel om deze personen een laatste kans te geven om iets te doen wat zij graag willen, zoals tijd doorbrengen met familie of een langgekoesterde wens vervullen.

Het idee voor de stichting ontstond toen Raven in een hospice in Nederland werkte, waar een patiënt de wens had om in de krant te verschijnen. Het vervullen van die wens inspireerde haar om een soortgelijke organisatie op Aruba op te zetten.

De aanvragen die FUDA ontvangt variëren sterk: van een laatste bezoek aan zee, een dag thuis doorbrengen buiten het ziekenhuis, tot een uitstapje met vrienden en familie. De stichting probeert zoveel mogelijk wensen te realiseren, binnen haar mogelijkheden.

Volgens Raven is de dienstverlening toegankelijk voor iedereen, ongeacht afkomst of leeftijd. Daarbij staat centraal dat de wens van de begunstigde zelf wordt uitgevoerd, en niet die van familie of vrienden.

Ervaringen van betrokkenen

Familieleden van begunstigden delen positieve ervaringen. In één geval werd binnen enkele uren een strandbezoek georganiseerd voor een ernstig zieke vrouw en haar tante. De volgende dag werden zij met een ambulance opgehaald en konden zij samen een dag aan zee doorbrengen, gevuld met muziek en waardevolle momenten.

De familie sprak haar waardering uit voor de snelle organisatie en de zorg, inclusief eten en drinken. Volgens Raven toont dit de toewijding van de stichting: "Wij doen dit voor Aruba."

Uitbreiding van team en dienstverlening

FUDA werkt samen met zusterorganisaties in Nederland, Curaçao en Bonaire en ontvangt steun van verschillende partners, waaronder ImSan, dat soms ambulances beschikbaar stelt. Toch is die ondersteuning niet altijd gegarandeerd.

De stichting wil daarom haar team uitbreiden met meer vrijwilligers, zoals verpleegkundigen, chauffeurs en coördinatoren. Daarnaast zoekt FUDA ook mensen die kunnen helpen met organisatie en outreach binnen de gemeenschap.

Campagne voor wensambulance

FUDA heeft als doel om binnen vijf jaar 100.000 Arubaanse florin in te zamelen voor de aanschaf van een wensambulance. Daarnaast wil de stichting in de toekomst meer fondsenwervende activiteiten organiseren en haar werking verder professionaliseren.

Hoewel FUDA dankbaar is voor donaties van bedrijven en instellingen, wil de stichting minder afhankelijk worden van externe steun en sterker verankerd raken in de gemeenschap.

Hoe u kunt bijdragen

Donaties kunnen worden gedaan via bankoverschrijving naar:
Fundashon Ultimo Deseo Aruba
Bank: CMB #65550908
Swiftcode: CMBAAWAX

Met vermelding van "Gift" kan de donatie fiscaal aftrekbaar zijn.

Meer informatie is te vinden via de Facebookpagina van de stichting of via www.fuda-aruba.com.

ARUBAVANDAAG

Rechter verklaart beroep Natura Development niet-ontvankelijk wegens te late indiening

De rechter in eerste aanleg van Aruba heeft het beroep van Natura Development N.V. tegen een overheidsbesluit over een kustontwikkelingsproject niet-ontvankelijk verklaard, omdat het verzoek te laat is ingediend. De uitspraak van 25 maart 2026 betekent dat de zaak inhoudelijk niet verder wordt behandeld.

De kern van de recente ontwikkeling ligt in de beoordeling van de indieningstermijn. Natura Development had beroep ingesteld tegen een beslissing van 27 maart 2025, waarin haar bezwaar tegen een geweigerde natuurontheffing opnieuw ongegrond werd verklaard. Volgens de geldende wetgeving had het bedrijf zes weken de tijd om beroep aan te tekenen.

De rechter stelde vast dat deze termijn liep van 28 maart tot en met 8 mei 2025. Het beroepschrift werd echter pas op 9 mei 2025 ingediend, één dag na het verstrijken van de wettelijke deadline. Daarmee stond centraal of deze vertraging juridisch te rechtvaardigen was.

Natura Development voerde aan dat haar juridisch vertegenwoordiger het besluit pas na kantooruren per e-mail had ontvangen en pas de volgende dag kennis kon nemen van de inhoud. Ook wees het bedrijf op de politieke context, aangezien het kabinet op dezelfde dag was afgetreden, wat volgens hen voor onzekerheid zorgde over de rechtsgeldigheid van het besluit.

De rechter verwierp beide argumenten. Volgens de Landsverordening administratieve rechtspraak begint de beroepstermijn te lopen vanaf de dag na de datum van het besluit, ongeacht het moment van ontvangst of kennisname. Daarnaast werd geoordeeld dat de politieke omstandigheden geen geldige reden vormen om de termijn te overschrijden.

De rechter benadrukte dat Natura Development desnoods een voorlopig of "pro forma" beroep had kunnen indienen om haar rechten veilig te stellen, terwijl verdere duidelijkheid werd afgewacht.

Omdat geen sprake was van een verschoonbare termijnoverschrijding, werd het beroep niet-ontvankelijk verklaard. Dit betekent dat de rechter zich niet heeft uitgesproken over de inhoudelijke aspecten van het geschil, waaronder de geplande werkzaamheden aan de kust en de mogelijke milieueffecten.

Met deze uitspraak blijft de eerdere beslissing van de minister in stand. Natura Development heeft nog de mogelijkheid om binnen zes weken hoger beroep in te stellen bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Neemt Arbeid afscheid van...

Het tijdperk van de 'Excel-sheet'...?

Krijgt Aruba eindelijk actuele en relevante gegevens van de arbeidsmarkt te zien? De poging om dit te bereiken is er in ieder geval. De huidige minister belast met arbeidszaken zal in de korte tijd waarin hij het ambt vervult hebben gemerkt dat hij een departement aanstuurt dat al heel wat jaren een database ontbeert die voortdurend nieuwe gegevens oplevert en eigenlijk opereert op basis van gegevens die in een Excel-sheet passen. Al jarenlang is het departement afhankelijk van een arbeidsmarkt enquête die samen met het CBS Aruba wordt uitgevoerd.

Deze enquête levert enkel een momentopname op die een beperkt inzicht verschaft van de arbeidsmarkt en niet het enige instrument kan zijn in deze moderne tijden. De eventuele schok veroorzaakt door bijvoorbeeld de sluiting van een paar bedrijven van zekere omvang zorgt ervoor dat het werkloosheidscijfer van een paar maanden eerder niet meer de actuele situatie weergeeft. Maar er is dan geen onmiddellijke 'follow-up' omdat daarvoor geen instrument aanwezig is. Het gevolg hiervan is dat de beste actuele bron de arbeidsgegevens zijn van de SVB, die zo een nuttige 'stand-in' blijkt voor een departement dat al enkele decennia in gebreke is gebleven.

Maar men moet zich ook bewust zijn van het feit dat de genoemde 'moderne tijden' niet nu begonnen zijn; meer dan dertig jaar geleden werd de eerste poging gedaan om een moderne database te creëren, die informatie zou samenbrengen over werkgevers en werknemers, afkomstig van verschillende overheidsinstanties, die zouden bijdragen maar ook toegang zouden hebben tot de centraal verzamelde informatie. De interne weerstand was groot en daar bovenop kwam de negatieve beoordeling van de volgende regering(en), die kennelijk ergens anders waren met hun gedachten. In ieder geval was de situatie in de eerste jaren van deze eeuw zodanig dat het departement niet over veel meer informatie beschikte dan hetgeen in 1986 beschikbaar was, behalve de genoemde enquête dan.

Vanaf het begin van het automatiseringsproject van de jaren 90 stond de samenwerking met andere instanties voorop, die zowel zouden bijdragen als gebruiker zouden zijn van de verzamelde gegevens. Dit vereiste wel, en dat geldt vandaag de dag nog steeds, de formele regeling van het gebruik binnen de overheid van de centrale registers, van personen, bedrijven/organisaties en het vastgoed. We zijn niet op de hoogte van de huidige stand van zaken hierin, maar kunnen wel vaststellen dat vanaf het begin in de jaren negentig het de intentie was om met de basisinstrumenten te werken, volgens de normen van de Verenigde Naties, bijvoorbeeld de coderingen van beroepen, economische activiteiten en de adrescodering zoals het CBS Aruba die hanteert. Dit geeft ook aan dat het nu niet nodig is om 'vanaf nul te beginnen' daar er al kernregisters zijn die dit stramien volgen, zoals het Handelsregister (KvK) dat deze instrumenten toepast. Wat de toegang betreft tot de kernregisters voor personen en vastgoed, daar durven we geen uitspraak over te doen. Enkele jaren geleden speelde wel een vervelend incident waar bleek dat men geen gebruik maakte van de basisgegevens van Bevolking, maar zelf handmatig gegevens intikte, hetgeen leidde tot fouten in voor-en achternamen en andere persoonlijke gegevens en leidde tot het afgeven van ongeldige documenten. Het incident wees toen duidelijk op de noodzaak van het gebruik van de centrale databases om dit soort fouten in het gehele overheidsapparaat te voorkomen. Dit zou ook kunnen helpen om voor altijd van de isolationistische mentaliteit van diensthoofden af te komen, die zich koning wanen over een eigen koninkrijkje, iets wat compleet ingaat tegen de werkwijze die gehanteerd moet worden als het over gedigitaliseerde gegevens gaat, waarbij men moet uitgaan van uniform gedefinieerde variabelen.

Het is dus te hopen dat dit arbeidsproject niet dezelfde hindernissen tegenkomt in andere delen van het overheidsapparaat, zoals in het verleden bij herhaling het geval is geweest. Het is vaak genoeg gebeurd dat een nieuw kabinet ingreep, of om het gehele project stop te zetten of om de eigen IT-adviseurs in te brengen zodat zij het grote geld konden opstrijken. Vaak werd dan helemaal opnieuw begonnen waardoor eerder verricht werk, waar de gemeenschap al voor had betaald, volledig vernietigd werd.
Naast de mogelijke vooruitgang in de levering van arbeidsmarktgegevens blijft dan nog de vraag over hoe het zit met de andere arbeidsgegevens die ook deugdelijk geregistreerd en beschikbaar zouden moeten zijn. Sommige van die gegevens zoals die van de Arbeidsinspectie, zouden gepubliceerd moeten worden volgens het format dat aangegeven wordt in het ILO-verdrag dat geldig is voor de arbeidsinspectie. Voor zo ver onze gegevens strekken heeft het departement nog nooit aan deze internationale verplichting voldaan. Dat brengt dan de volgende vraag met zich mee, namelijk hoe het staat met de verplichtingen in het algemeen die de diverse ILO-verdragen met zich meebrengen en in hoeverre men dan tot eventuele goedkeuring door het ILO zelf, voor wat betreft de rapportageverplichtingen, is gekomen. Dit is geen vraag die uitsluitend is gericht aan het departement en de regering, maar ook aan de vertegenwoordigers aan vakbonds- en werkgeverszijde die medeverantwoordelijkheid dragen als vaste partners in dit tripartite- overleg.

Zeker met de ambities met betrekking tot de vernieuwing van de arbeidswetgeving, zoals geformuleerd in het Landspakket, waarvoor diverse overlegrondes hebben plaatsgevonden met belanghebbenden, is het van belang dat de vernieuwing van de informatiestroom niet opnieuw hindernissen ondervindt. Met de nodige aandacht voor de vertrouwelijke omgang met de persoonlijke gegevens van de burger vereist onze vooruitgang in deze tijden dat we het 'Excel-tijdperk' achter ons laten. De betrokken bewindsman zal terdege rekening moeten houden met hetgeen in het verleden is gebeurd om niet opnieuw kostbare fouten te maken.

Projecten die decennialang voortetteren...

Maar waarom eigenlijk...?

Twee verschillende zaken hebben deze week onze aandacht getrokken, merendeels om wat ze met elkaar gemeen hebben. Het gaat om het uiteindelijke besluit de mogelijkheden te onderzoeken voor de invoering van een Btw-systeem, als vervanging van de huidige omzetbelasting (BBO). De andere aangelegenheid is de situatie rondom de waterzuiveringsinstallaties, waar geen vordering waar te nemen is. De overeenkomst tussen beide is dus de grote vertraging in de uitvoering; in beide gevallen gaat het om een proces dat al tientallen jaren speelt, terwijl het allang duidelijk was dat op zeker moment ingegrepen zou moeten worden om voortgang te garanderen.

In het geval van de omzetbelasting begon de geschiedenis meer dan 20 jaar geleden toen de regering de beslissing had genomen om een omzetbelasting met een cumulatief karakter in te voeren, ondanks het feit dat toen al bepaalde belanghebbenden het advies gaven om in plaats daarvan een Btw-stelsel in te voeren. Dit zou dan het probleem van de inflatoire werking omzeilen door de heffing van belasting op de omzetbelasting die betaald wordt in de vorige schakel. De verrekening van al betaalde omzetbelasting in een Btw-stelsel zou dit voorkomen. Maar de toenmalige regering bleef bij het standpunt dat er een cumulatief werkende omzetbelasting moest komen, omdat dit administratief makkelijker te hanteren zou zijn. Eerlijkheidshalve moet gezegd zijn dat dit ook zo zou kunnen, mits de waarde regeerders niet in de verleiding komen om het tarief steeds verder op te schroeven. Enfin, de aanvankelijke 3% werd na zekere tijd 6% om daarna uiteindelijk op 7% uit te komen. Gedurende de bijna 20 jaar na de invoering van de BBO bleef het advies om toch een Btw-stelsel in te voeren altijd aanwezig, zoals tot uiting kwam in de druk die werd uitgeoefend via het Landspakket ten tijde van de coronacrisis. Sinds 2020 zou het kennelijk gezamenlijke doel dus een Btw-systeem met een tarief van 12,5% zijn. Tot nu toe is bereikt dat bij de invoering van BBO-heffing aan de grens de restitutie volgens een Btw-model alvast werd ingevoerd. De invoering van die schakel – bij import – zou zonder restitutie absoluut nadelige gevolgen voor de koopkracht hebben betekend, vanwege de verhoogde inflatoire werking van een extra schakel à 6%. 'So far, so good', dus ?

Dat weten we niet zeker en wel om een belangrijke reden: succesvolle implementatie hangt in grote mate af van de efficiënte uitvoering door de belastingadministratie. Hoe staat het daarmee eigenlijk? Nogmaals, dat weten we niet omdat onze regering(en) gedurende 40 jaar niet bepaald transparant zijn geweest met het verschaffen van informatie over dit soort zaken. In de rapportage van het Landspakket verscheen aanvankelijk steeds het doel van de invoering van een Btw-stelsel, met vermelding van het beoogde tarief van 12,5%, maar in de laatste versies is dat niet meer het geval, ook door de gewijzigde opzet van de rapportage. Maar kennelijk is de wens om een Btw-stelsel ingevoerd te zien niet van de onderhandelingstafel verdwenen en ook niet als advies van het IMF, dat in het meest recente rapport van 2025 weer de invoering van een Btw-stelsel te berde bracht om de negatieve gevolgen van de BBO een halt toe te roepen: "The current turnover tax creates a cascading effect, distorting relative prices and investment decisions, and contributing to price increases. Introducing a broad-based VAT to replace the current indirect tax system will enhance efficiency and revenue generation." Met de aankondiging van het onderzoek dat het IMF gaat verrichten naar de mogelijkheden van de invoering van een Btw kan nu verwacht worden dat dit cruciale onderdeel van een fiscale hervorming werkelijkheid wordt, hoewel er nog alternatieven overblijven om het belastingsysteem verder te vereenvoudigen, die een kritische analyse verdienen.

De waterzuiveringsinstallaties: 'een gebed zonder end'

Het andere thema dat geregeld ter tafel verschijnt en waar nog steeds geen begin van de werkzaamheden zichtbaar wordt, is de grote investering die gedaan moet worden in de vernieuwing en uitbreiding van de waterzuiveringsinstallaties. Dit is ook een probleem dat niet nu plotseling opdoemt; al jaren is het zonder meer duidelijk dat de aanwezige verwerkingscapaciteit onvoldoende is en dat urgente actie geboden is. Maar jarenlang was niet veel meer te merken dan de gebruikelijke irritatie aan overheidszijde vanwege de kritiek vanuit de gemeenschap, vooral vanwege de stankoverlast die werd veroorzaakt. Rechtszaken die benadeelde ondernemingen aanhangig maakten tegen de overheid bleken ook niet in staat om meer vaart in het overheidsoptreden te bewerkstelligen. In 2024 werd een nieuw overheidsbedrijf (AWSS) opgericht, dat voortvarend aan het werk zou gaan om het karwei te klaren. Die voortvarendheid mag men verwachten van een bestuur dat onafhankelijk van het kabinet opereert dat altijd de eigen mensen in het bestuur van de vennootschap zou willen plaatsen. Het is inmiddels 2026 en wat gebeurt er eigenlijk? En we vragen dit niet om steun te verlenen aan de kritiek vanuit de oppositie, want die is in het recente verleden zelf verantwoordelijk geweest voor de trage gang van zaken in dit project. Maar onze aandacht werd wel getrokken door een punt dat de oppositieleider naar voren bracht. Dat betreft dan de kennelijke herziening van de plannen, waarbij sprake zou zijn van een wijziging in de afvoer van afvalwater naar de zuivering in Parkietenbos in plaats van de Bubali-installaties. Volgens de oppositieleider zou dat een onnodige noviteit zijn, in plaats van simpelweg het project in Bubali zo spoedig mogelijk uit te voeren. Dat die werkzaamheden onder geen enkele omstandigheid vertraging mogen ondervinden mag duidelijk zijn. Maar dan toch nog een bijkomende vraag: komt de overheid er nu pas achter dat de verwerkingscapaciteit in Bubali niet zodanig kan worden uitgebreid dat hiermee het gehele huidige gebied, dat ook een groot deel van de agglomeratie-Oranjestad beslaat, kan worden bediend?

Men mag aannemen dat in het onderzoek dat verricht moet zijn om te komen tot een plan voor de komende 20 – 30 jaar toch de vraag meegenomen moest zijn of de installatie in Bubali niet tot in het oneindige kon worden uitgebreid en dat wellicht extra capaciteit elders zou moeten komen om de voorziene toestroom aan te kunnen?

Deze vraag, die hopelijk een parlementariër, van welke zijde van het parlement ook, zou kunnen stellen aan de huidige verantwoordelijke minister, kan met een simpel ja of nee worden beantwoord. Maar er is dan nog iets: waarom moet het zo moeilijk zijn om kapitaal te vinden om deze investering te realiseren? We hadden toch een instelling met de naam Aruba Investment Bank? Waarom al die financiële acrobatiek van de laatste jaren; wellicht omdat ook het zoeken van financiering voor overheidsprojecten een politiek karwei is geworden?

Sigfried "Siki" Koolman houdt vast aan onschuld en vraagt om nieuwe getuige in hoger beroep

In het hoger beroep tegen zijn veroordeling tot tien jaar gevangenisstraf heeft Sigfried "Siki" Koolman opnieuw zijn onschuld benadrukt. Tijdens een zitting deze week bij het Hof van Justitie heeft zijn verdediging verzocht om een extra getuige te horen, die volgens hen cruciale informatie kan leveren die de zaak in een ander daglicht plaatst.

Koolman werd in oktober vorig jaar veroordeeld voor onder meer seksueel misbruik van minderjarigen, bezit van kinderporno en illegaal wapenbezit. Hij ging in beroep tegen deze uitspraak.

De recente zitting draaide vooral om de vraag of nieuw bewijs nog kan worden ingebracht.

Volgens zijn advocaat, mr. Rosenstand, is de voorgestelde getuige nooit gehoord tijdens het oorspronkelijke proces, terwijl deze persoon informatie zou hebben die belangrijke onderdelen van de beschuldigingen tegenspreekt. De verdediging stelt dat een eerlijk proces vereist dat alle relevante getuigen gehoord kunnen worden.

Het verzoek wordt gezien als een strategische stap in de voorbereiding van het hoger beroep. Als het Hof instemt, kan er een nieuwe zitting volgen waarin het aanvullende getuigenis wordt onderzocht. Wordt het verzoek afgewezen, dan kan de verdediging alsnog doorgaan met het beroep en aanvoeren dat het ontbreken van deze getuige een procedurele fout vormt.

Naast het verzoek om een nieuwe getuige, heeft de verdediging ook vraagtekens gezet bij de betrouwbaarheid van verklaringen van de minderjarige slachtoffers. Zo wees Rosenstand op een verklaring van een van de jongeren in Nederland, waarin zou zijn aangegeven dat diens eerste seksuele ervaring vóór het zestiende levensjaar plaatsvond. Volgens de advocaat is dit aspect nooit grondig onderzocht.

Verder stelt de verdediging dat verklaringen van de slachtoffers onder druk tot stand kunnen zijn gekomen en dat er inconsistenties in de getuigenissen zitten. Er is zelfs gevraagd om een psychologisch onderzoek naar een van de aangevers.

De zaak tegen Koolman kent ernstige beschuldigingen. Volgens de rechtbank vonden de misbruiken gedurende meerdere jaren plaats en hebben deze diepe psychische schade veroorzaakt bij de

slachtoffers. De rechter oordeelde destijds dat er voldoende bewijs was en legde een gevangenisstraf van tien jaar op.

Het Hof moet nu beslissen of het verzoek van de verdediging wordt gehonoreerd. Die beslissing kan bepalend zijn voor het verdere verloop van het hoger beroep en mogelijk leiden tot een hernieuwde beoordeling van delen van het bewijs.

ARUBAVANDAAG

Minister Geoffrey Wever dient wet voor oprichting Investeringsfonds in bij parlement

De minister van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector, mr. Geoffrey Wever (Futuro), heeft aangekondigd dat hij afgelopen vrijdag het wetsvoorstel voor de oprichting van een Investeringsfonds voor Aruba officieel heeft ingediend bij de voorzitter van het parlement. Daarbij werd ook het zogenoemde "Nader Rapport" overhandigd.

Nadat de regering het wetsvoorstel had voorbereid, werd het ter advisering voorgelegd aan de Raad van Advies. Na ontvangst van dit advies heeft de regering het Nader Rapport opgesteld, dat afgelopen vrijdag werd afgerond en overhandigd aan de parlementsvoorzitter, de heer Marlon Sneek. Het parlement kan het wetsvoorstel nu bestuderen en schriftelijke vragen stellen aan de regering, die vervolgens moeten worden beantwoord. Daarna kan de parlementsvoorzitter een datum vaststellen voor de behandeling van de wet in het parlement van Aruba. Met dit voorstel geeft het kabinet AVP-Futuro uitvoering aan de oprichting van een Ontwikkelingsfonds, zoals opgenomen in het regeerprogramma 2025-2028.

Artikel 39 van de Comptabiliteitswet bepaalt dat een begrotingsfonds via wetgeving moet worden ingesteld. Het Investeringsfonds wordt gepresenteerd als een instrument voor overheidsbeleid, waarmee jaarlijks publieke middelen beschikbaar worden gesteld en geïnvesteerd ten behoeve van de ontwikkeling van Aruba.

Als beleidsinstrument moet het Investeringsfonds overheidsinvesteringen vergemakkelijken. Prioritaire gebieden zijn onder meer investeringen in de verfraaiing van alle districten, onderwijs, de centra van Oranjestad en San Nicolas en hun wijken, sociale woningbouw en voorzieningen voor ouderen, de energietransitie en de ontwikkeling van het terrein van de voormalige raffinaderij.

De regering vervult volgens Wever een dubbele rol in de ontwikkeling van Aruba. Enerzijds creëert zij de voorwaarden om investeringen vanuit de private sector te stimuleren, anderzijds moet zij ook zelf actief investeren. Publieke investeringen zorgen voor economische activiteit en geven zowel de private sector als internationale investeerders het vertrouwen en de zekerheid om te blijven investeren in alle sectoren van de economie. Dit maakt deel uit van de visie en het beleid van het kabinet AVP-Futuro om de voordelen van economische ontwikkeling terug te laten vloeien naar de gemeenschap.

Het Amerikaans optreden is voor ons... Ook een belangrijke les...?

We leven in tijden van grote onzekerheid en spectaculaire veranderingen. We zien niet alleen een bijna complete wereldoorlog op ons afkomen, maar even verontrustend zijn de fundamentele veranderingen die optreden in het bestuur van het land met de grootste en belangrijkste economie ter wereld. Die veranderingen hebben niet alleen te maken met zaken op het internationale vlak, maar ook en vooral met hetgeen in het land zelf plaatsvindt op het vlak van democratische uitholling.

De grootste verandering die gevolgen heeft voor zowat de hele wereld is het niet meer erkennen van bepaalde verdragen en internationale regels door de VS-regering, dit naar eigen keuze en goedvinden. Dit is bijvoorbeeld naar voren gekomen bij de militaire acties in het Caribisch gebied en nu in de oorlog tussen de VS en Israël tegen Iran. Wat houdt deze niet gelegitimeerde agressie in? De feitelijke standrechtelijke executie van personen waarbij niet eens onderzoek is verricht om schuld vast te stellen, maar waar simpelweg wordt overgegaan tot het uitvoeren van een doodvonnis, zonder vonnis. Dit thema is uit de internationale pers verdwenen, maar er komt nog een dag waarop de verantwoordelijken hiervoor hun eigen dag voor de rechter krijgen en dan wel bij het Internationaal Strafhof in Den Haag. President Trump zelf kan op bescherming rekenen van het Hooggerechtshof van zijn land, in de vorm van onschendbaarheid in de uitvoering van zijn ambt, maar degenen die hij op pad stuurt om te doden hebben die bescherming niet.

Dezer dagen zien we ditzelfde soort optreden terugkomen. President Trump dreigt met de massale verwoesting van de infrastructuur die van cruciaal belang is voor de Iraanse bevolking, zoals de stroom- en watervoorziening, hetgeen simpelweg een oorlogsmisdaad zou zijn. We weten niet of er pogingen zijn gedaan de president dit duidelijk te maken. Diezelfde houding vinden we terug in zijn optreden op economisch gebied, waar alom twijfel bestaat over de vraag of de Amerikaanse regering afspraken zal nakomen of dat elk land maar moet afwachten of dat wel het geval zal zijn. Om enige objectiviteit te betrachten: het is niet zo dat de Amerikaanse overheid alle verdragen en internationale regels met voeten treedt, maar het feit dat van het ene moment op het andere besloten kan worden om een bepaalde regel of verdrag niet meer te erkennen maakt dat samenwerking vrijwel onmogelijk wordt. Vertrouwen blijkt een essentieel element te zijn.

wAls gevolg van deze situatie kan men zien dat de geallieerde landen, zoals Canada en Europa, inclusief de Europese Unie, van de ene kant proberen de relatie zo 'normaal' mogelijk te houden, maar anderzijds toch duidelijke stappen ondernemen om de nieuwe situatie het hoofd te bieden, waar het vertrouwen en de wijze van samenwerken van weleer er niet meer zijn. Er is ook geen weg terug naar de eerdere situatie omdat na een eventueel aantreden van een andere VS-regering, die wel als vanouds wenst samen te werken, altijd het grote risico blijft bestaan van de terugkeer na vier of acht jaar naar de huidige chaos en waanzin op bestuurlijk gebied. Een voorbeeld van de nieuwe situatie is het vertrek van de VS uit de Groep van 7, die nu dus als 'G6' (Canada, Frankrijk, Duitsland, Italië, Japan en het Verenigd Koninkrij), verder zou gaan zonder de aanwezigheid van de Amerikanen.

Interne veranderingen in de VS

Maar het zijn niet alleen de veranderingen op het internationale vlak die van belang zijn; hetgeen in het land zelf plaatsvindt heeft vérgaande gevolgen voor het land en de bevolking zelf. Bijvoorbeeld, terwijl de VS 250 jaar onafhankelijkheid gaat vieren als land met een democratische grondwet, gebaseerd op de scheiding der machten, moet geconstateerd worden dat voor het eerst in zoveel jaren de bijna absolute macht van een president een probleem is geworden, omdat een president heeft besloten de grenzen van zijn macht op te zoeken en zelfs daar overheen te stappen. En dat zonder enig zicht op ingrijpen om verdere schade te voorkomen.

Kennelijk zag de veronderstelde evenwichtige verdeling van macht er vooral op papier heel sterk uit, maar nu heeft de praktijk aangetoond dat het niet zo is. En er zijn meer zaken die normaal gesproken geen aandacht krijgen maar die we hier wel bespreken. Bijvoorbeeld het feit dat de rechters, in het algemeen maar vooral die van het opperste gerechtshof, ingedeeld worden naar de ideologie van de president door wie ze zijn benoemd.

Zodoende wordt ook van hen verwacht dat ze optreden volgens het politieke gedachtengoed dat voor hun benoeming heeft gezorgd. Ze publiceren en geven interviews en uiten opinies die ingaan tegen de uitspraken van het hof waarvan zij deel uitmaken. Nu kan men zeggen dat het een groot goed is dat men zo transparant is over de geuite standpunten. Maar het heeft wel tot gevolg dat de vacatures bij het gerechtshof een politiek spel zonder weerga is geworden, met de nodige risico's. Maar stel nou eens de vraag: hoeveel landen kennen we die op deze wijze opereren? Neem nou eens een land als Nederland, waar men geen rechters kent die als publieke figuren rondgaan en opinies rondstrooien; integendeel, men verwacht van een rechter dat hij/zij zich geheel onthoudt van deelname aan het politieke debat. Degenen die een systeem voorstaan waar de rechter een publieke figuur is kunnen altijd zeggen dat het een kwestie van opinie is, maar moeten wel erkennen dat nu het systeem dat in de VS wordt gehanteerd, met een meerderheid aan conservatieve rechters in het Hooggerechtshof, de dekking heeft geleverd voor een figuur met een ongelimiteerde machtswellust, die de democratie van het land in gijzeling heeft. Wat het nog erger maakt is dat de grote tegenstellingen in het land nog altijd aanwezig zijn, vooral de dreiging die een deel van de blanke bevolking ziet in de – logisch – steeds groeiende aanwezigheid en gewicht van de mensen met alle mogelijke huidskleurschakeringen. Deze confrontatie, die zich slecht verdraagt met de democratische idealen, op papier, is nog immer aanwezig. Gezien deze situatie moeten we zelf ook aan het denken gezet worden over hetgeen we zelf nog hebben aan democratisch bestuur. Democratie is niet dat stuk papier, maar de praktijk van elke dag.

Auto's op strand zorgen voor ophef: waar blijft de handhaving?

Een beeld dat op sociale media circuleert, waarop vier auto's op het strand voor een watersporthut te zien zijn – allemaal met V-plaat – heeft opnieuw frustratie en kritiek aangewakkerd over hoe stranden op het eiland worden gebruikt en beschermd.

De reacties waren snel en kritisch. Op sociale media werd de vraag gesteld hoe dergelijk gedrag nog steeds openlijk kan plaatsvinden, ondanks bestaande wetten die zowel het milieu als de openbare toegang tot de kust moeten beschermen.

Hoewel het beeld een specifiek incident toont, weerspiegelt het een breder probleem. Incidenten waarbij voertuigen op het strand worden geplaatst, rijden of recreatief worden gebruikt, zijn de afgelopen jaren steeds zichtbaarder geworden. Voor velen gaat het niet om één overtreding, maar om een patroon dat wijst op tolerantie, inconsistentie en gebrekkige handhaving.

In tegenstelling tot meer afgelegen natuurgebieden behoren de stranden van Aruba tot de meest toegankelijke en gedeelde openbare ruimtes. Het zijn plekken waar bewoners samenkomen, gezinnen tijd doorbrengen en bezoekers ervaren wat vaak wordt gepresenteerd als een van Aruba's grootste troeven.

De aanwezigheid van voertuigen op het strand verandert die dynamiek direct. Het roept niet alleen zorgen op over milieuschade, maar ook over veiligheid, toegankelijkheid en de vraag wie recht heeft op deze ruimte.

Wanneer het lijkt alsof voertuigen op het strand worden toegestaan, ontstaat de indruk dat regels voor openbare ruimtes ongelijk worden toegepast. Voor bewoners kan dit voelen als een aantasting van hun recht om vrij en veilig gebruik te maken van hun eigen kust.

Wettelijke bescherming bestaat, maar wordt niet toegepast

Het wettelijke kader van Aruba beschouwt stranden niet als terrein voor voertuigen. Er bestaan regels die het rijden en parkeren op zandstranden beperken of verbieden, onder meer vanwege de kwetsbaarheid van het milieu en het belang van vrije toegang.

Toch blijft de handhaving, zoals het recente beeld suggereert, inconsistent.

Het probleem lijkt niet zozeer het ontbreken van regels, maar het ontbreken van zichtbare consequenties. Wanneer overtredingen plaatsvinden in drukbezochte en openbare gebieden zonder directe actie, versterkt dit het beeld van selectieve of ineffectieve handhaving.

Op termijn ondermijnt dit het vertrouwen van het publiek. Als regels duidelijk zijn maar niet worden toegepast, wat is dan hun waarde?

De herhaling van dit soort incidenten doet velen afvragen of er feitelijk sprake is van een onofficieel gedoogbeleid. Hoewel dit niet formeel wordt erkend, creëert het gebrek aan consequente handhaving een realiteit waarin bepaald gedrag feitelijk wordt toegestaan door inactiviteit.

Dit roept een fundamentele vraag op: wanneer wordt tolerantie nalatigheid?

Het toestaan van voertuigen op het strand – zelfs incidenteel – schept een precedent. Bezoekers kunnen dit interpreteren als toegestaan gedrag, terwijl bewoners zich afvragen waarom beschermde ruimtes niet actief worden bewaakt.

Druk van toerisme en normalisering

Toerisme blijft de belangrijkste pijler van de Arubaanse economie, maar brengt ook toenemende druk op gedeelde ruimtes. Activiteiten die

gericht zijn op gemak of beleving – zoals rijden met voertuigen langs de kust voor foto's of recreatie – kunnen gedrag normaliseren dat indruist tegen natuurbehoud.

Het probleem gaat daarmee niet alleen over één of vier auto's op een strand, maar over hoe herhaalde beelden verwachtingen vormen. Als bezoekers voertuigen op het strand zien, kunnen zij aannemen dat dit toegestaan is. Als bedrijven dergelijke praktijken faciliteren of negeren, worden zij onderdeel van een informeel systeem dat dit gedrag in stand houdt. Voor veel Arubanen gaat de frustratie verder dan milieuzorg. Het raakt aan een dieper gevoel van verlies van controle over lokale ruimtes. Stranden zijn niet alleen economische activa, maar ook onderdeel van het dagelijks leven, de culturele identiteit en het collectieve geheugen.

Wanneer deze ruimtes worden gebruikt op een manier die gemak of toerisme boven respect en bescherming plaatst, ontstaat een gevoel van disbalans.

Het debat verschuift daardoor steeds meer van handhaving naar eigenaarschap: wie bepaalt hoe deze ruimtes worden gebruikt?

Duinen

Hoewel het recente incident zich op het strand afspeelde, sluit het aan bij een breder patroon van schade aan duinsystemen. Het rijden met voertuigen – zoals ATV's, UTV's of auto's – over duinen vormt een extra ecologisch risico, aangezien deze gebieden bijzonder kwetsbaar zijn en een belangrijke rol spelen in kustbescherming.

Eerdere incidenten met offroad voertuigen in duingebieden hebben al tot publieke kritiek geleid. Samen wijzen deze gevallen op een breder probleem van voertuigen die beschermde natuurgebieden binnendringen.

Wat moet er veranderen?

De aanhoudende incidenten suggereren dat het probleem niet incidenteel, maar structureel is. Een effectieve aanpak vereist onder meer duidelijke communicatie over wat wel en niet is toegestaan op stranden, directe handhaving bij overtredingen in zichtbare gebieden en strengere regulering van toeristische activiteiten met voertuigen.

Uiteindelijk gaat het niet om de vraag of Aruba over de juiste juridische instrumenten beschikt om haar stranden te beschermen, maar of er voldoende wil is om deze ook toe te passen. Want elke keer dat een voertuig zonder gevolgen op het strand verschijnt, wordt de boodschap duidelijker: regels bestaan, maar worden niet altijd gehandhaafd.

ARUBAVANDAAG

Geschorste directeur vecht toegangsverbod aan en uit zorgen over rechtsgang

(CuraçaoChronicle) – De geschorste waarnemend directeur van het Curaçao House in Den Haag, Martha Semil, heeft formeel bezwaar aangetekend tegen haar verwijdering uit functie. Volgens haar is de beslissing in strijd met de beginselen van een zorgvuldige rechtsgang en gebaseerd op onjuiste informatie.

In een uitgebreid bezwaarschrift stelt Semil dat zij niet is gehoord voordat haar de toegang tot het kabinet van de Gevolmachtigde Minister werd ontzegd. Zij noemt de maatregel ongerechtvaardigd en procedureel gebrekkig.

Semil benadrukt dat zij gedurende haar functie steeds relevante informatie heeft gedeeld met de autoriteiten in Curaçao, onder meer via e-mail, berichtenplatforms en door het overleggen van volledige personeelsdossiers wanneer daarom werd gevraagd.

Een belangrijk punt van geschil betreft de toegang tot personeelsgegevens. Volgens Semil gingen verzoeken vanuit Willemstad verder dan eerder gemaakte afspraken. Haar weigering om volledige toegang te verlenen zou zijn ingegeven door privacyverplichtingen en haar administratieve verantwoordelijkheid.

In haar bezwaar wijst zij daarnaast op mogelijke belangenconflicten. Zo suggereert zij dat personen die betrokken zijn bij advisering of onderzoek in deze zaak zelf kandidaten zouden kunnen zijn voor functies binnen het kabinet.

De zaak heeft extra aandacht gekregen door politieke discussie in Curaçao, met name rond een gemelde financiële onregelmatigheid. Semil wijst deze beschuldiging van de hand en stelt dat er sprake is van een misverstand en geen fraude.

Verder stelt zij dat vertrouwelijke documenten uit haar dossier zijn gelekt, wat haar reputatie heeft geschaad en de publieke beeldvorming heeft beïnvloed nog voordat een zorgvuldig onderzoek heeft kunnen plaatsvinden.

Terwijl het onderzoek voortduurt, waaronder een verwachte beoordeling door de Algemene Rekenkamer Curaçao, roept Semil op tot waarborging van een eerlijke procedure en onpartijdigheid.

De uitkomst van de zaak kan bredere gevolgen hebben voor bestuur, toezicht en administratieve werkwijzen binnen de vertegenwoordiging van Curaçao in Nederland.

Rechter oordeelt dat indexering AOV-pensioen verantwoordelijkheid van overheid is

(CuraçaoChronicle) – Het Gerecht heeft geoordeeld dat de indexering van AOV-pensioenen niet de verantwoordelijkheid is van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) of de bestuursrechter, maar uitsluitend bij de overheid ligt.

De uitspraak volgt op een beroep van een AOV-gerechtigde die een besluit van de SVB aanvocht, nadat zijn verzoek om verhoging van zijn pensioen via indexering was afgewezen. Het Gerecht oordeelde dat de SVB correct heeft gehandeld door het verzoek te weigeren.

Volgens het vonnis bepaalt artikel 7, leden 2 en 3, van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) duidelijk dat indexering van pensioenen moet worden vastgesteld bij landsbesluit. Dit betekent dat beslissingen over het al dan niet aanpassen van pensioenen een politiek karakter hebben en onder de verantwoordelijkheid van de overheid vallen.

Het Gerecht benadrukte dat de zaak niet draaide om de vraag of AOV-pensioenen geïndexeerd zouden moeten worden, maar of de betrokkene zijn verzoek bij de juiste instantie had ingediend. In dit geval concludeerde het Gerecht dat dit niet zo was, aangezien de SVB niet bevoegd is om over indexering te beslissen.

Hoewel het Gerecht begrip toonde voor de zorgen van de pensioenontvanger, wees het ook op de bredere maatschappelijke impact van het vraagstuk. Veel burgers worden immers geraakt door het uitblijven van indexering.

Desondanks maakte het Gerecht duidelijk dat het niet de bevoegdheid heeft om pensioenverhogingen op te leggen. Een beslissing over de aanpassing van AOV-pensioenen moet via de overheid tot stand komen, binnen het daarvoor bestemde wetgevingsproces.

Vragen over accreditatie en inspectiebelemmeringen bij Curaçao Medical Center

(CuraçaoChronicle) – Er zijn nieuwe zorgen ontstaan over mogelijke belemmeringen op het gebied van regelgeving en inspectie die het Curaçao Medical Center (CMC) verhinderen om patiënten uit Caribisch Nederland te ontvangen.

De kwestie werd aangekaart door de parlementaire fractie van Partido Alternativa Real (PAR), die zich afvraagt of Nederlandse gezondheidsautoriteiten het ziekenhuis niet hebben kunnen inspecteren, wat de accreditatie voor regionale patiëntenzorg mogelijk blokkeert.

Volgens PAR-parlementariër Shaheen Elhage zijn er aanwijzingen dat de Nederlandse Gezondheidsinspectie mogelijk geen toegang heeft gekregen om het CMC te evalueren. Indien dit wordt bevestigd, kan dit verklaren waarom patiënten uit Bonaire, Sint Eustatius en Saba niet naar Curaçao worden doorverwezen voor gespecialiseerde behandelingen.

De situatie roept bredere vragen op over de samenwerking binnen het Koninkrijk der Nederlanden, met name op het gebied van zorgstandaarden, toezicht en de wederzijdse erkenning van instellingen.

PAR heeft de minister van Volksgezondheid gevraagd om duidelijkheid te geven over de vraag of lokale autoriteiten de toegang voor inspecties hebben beperkt en, zo ja, waarom dergelijke beslissingen zijn genomen. De partij wil tevens weten aan welke criteria het CMC moet voldoen om de benodigde accreditatie te verkrijgen.

Indien accreditatiebelemmeringen daadwerkelijk de oorzaak zijn, kunnen de gevolgen aanzienlijk zijn. Curaçao zou niet alleen potentiële patiënten en inkomsten mislopen, maar ook de internationale reputatie van het ziekenhuis kan hieronder lijden.

De kwestie wijst op een mogelijke kloof in de coördinatie tussen Curaçao en Nederland, met gevolgen voor zowel de gezondheidszorg als de regionale integratie binnen het Koninkrijk.